JAARVERSLAG 2018/2019

FC GRONINGEN B.V.

FC GRONINGEN IN ÉÉN OOGOPSLAG

NETTO RESULTAAT (x €1.000)

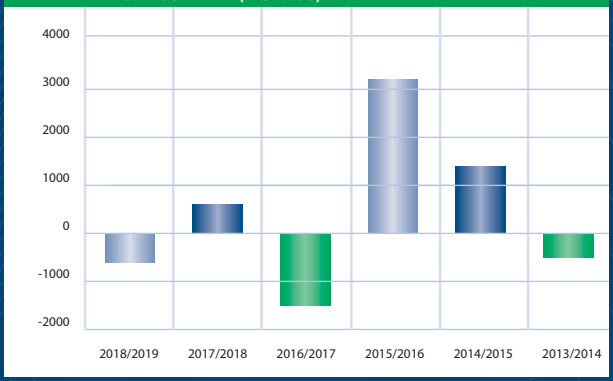

BEZETTINGSPERCENTAGE STADION (%)

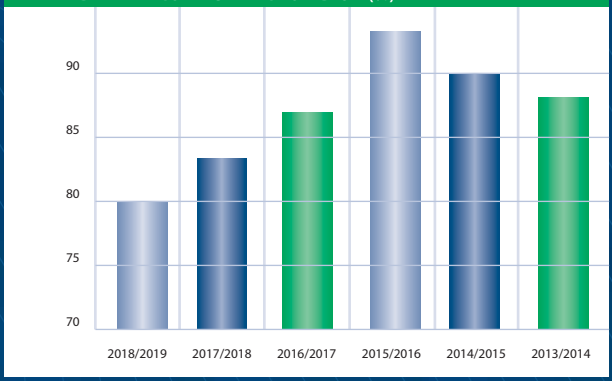

BEDRIJFSRESULTAAT (x €1.000)

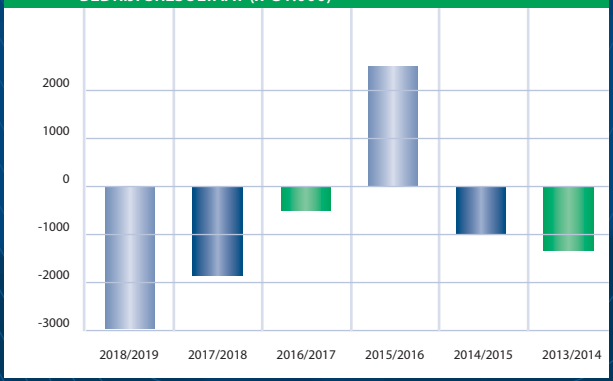

EINDSTAND COMPETITIE (RANGLIJST)

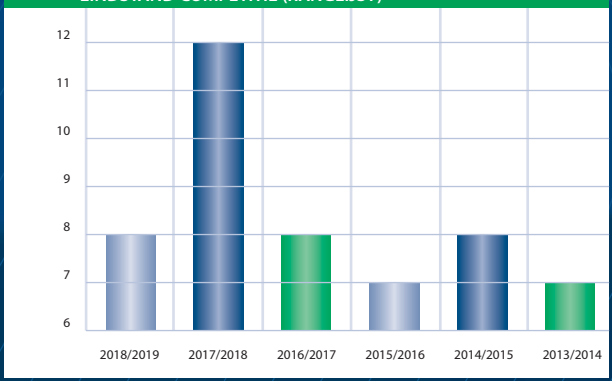

TRANSFERRESULTAAT (x €1.000)

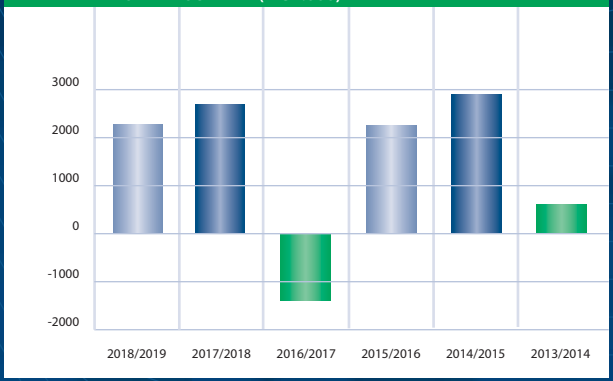

PERSONEELSFORMATIE (FTE)

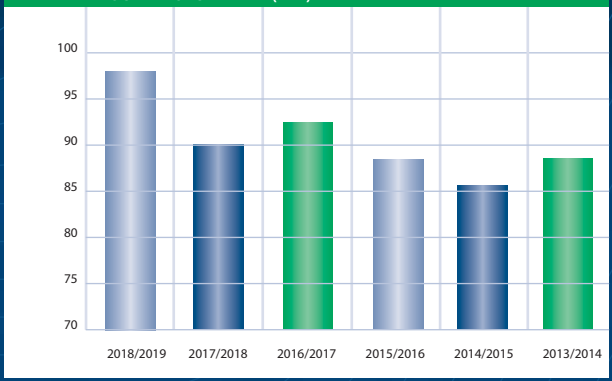

SOLVABILITEIT (%)

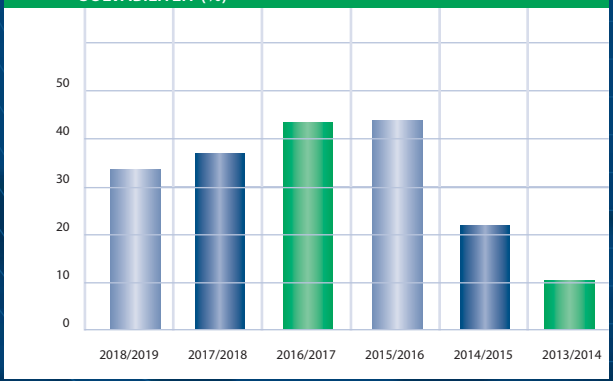

WAARDERING STADIONBEZOEK ALGEMEEN (%)

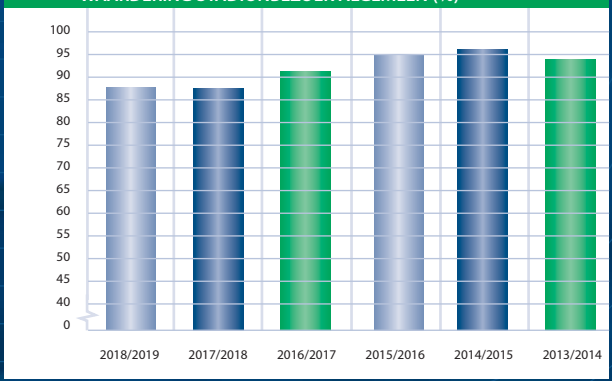

INHOUD

FC Groningen in één oogopslag 2
Sportieve terugblik seizoen 2018/2019 4

Bestuursverslag 10
Verslag van het bestuur 11

Jaarrekening 22
Balans 24
Winst-en-verliesrekening 26
Kasstroomoverzicht 27

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling 28
Toelichting op de balans 31
Toelichting op de winst-en-verliesrekening 40

Overige toelichting 43
Gebeurtenissen na balansdatum 43
Statutaire regeling winstbestemming 43
Winstbestemming 43

Overige gegevens 44
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant 44

5-Jarenoverzicht 46
Colofon 47

SPORTIEVE TERUGBLIK SEIZOEN 2018/2019

Sterke tweede seizoenshelft in jaar van afscheid boegbeeld

Met frisse moed en nieuwe energie wordt het voetbalseizoen 2018/2019 ingezet. Met de komst van voormalig speler Danny Buijs als hoofdtrainer zijn de verwachtingen onder de achterban van FC Groningen hoopvol. De voormalig speler van de Trots van het Noorden predikt vanaf dag één passie en strijd en de jongste hoofdtrainer in het betaalde voetbal wil op de helft van de tegenstander 'hoog druk zetten', zoals het in voetbaljargon heet. Het loopt echter totaal onverwacht volledig anders in het jaar waarin Hans Nijland na 23 jaar afscheid neemt als algemeen directeur van FC Groningen.

Na de voorbereiding op het seizoen 2018/2019 is de stemming onder de FC Groningen-aanhang optimistisch. De ploeg kan grotendeels doorbouwen op de succesvolle tweede seizoenshelft van het jaar ervoor. De supporters zien de hand van Danny Buijs en zijn - eveneens nieuwe - ervaren assistent Hennie Spijkerman en hebben er vertrouwen in dat de Trots van het Noorden weer gaat glimmen.
Vanaf het begin staat er een degelijke organisatie en geeft de ploeg - ook tegen sterke buitenlandse tegenstanders - weinig kansen weg. Zelf creëert het team ook mogelijkheden, maar doelpunten in wedstrijden tegen serieuze tegenstanders zijn spaarzaam. Niettemin is het gevoel voor de seizoensopening in Arnhem goed.

CATASTROFE

De vuurdoop van Buijs loopt uit op een catastrofe. Vitesse walst met name na rust over FC Groningen heen en als de 5-1 score op het bord staat, is er nog twintig minuten te spelen. Alles wat groen-wit heet, houdt de adem in en kijkt vertwijfeld naar de stadionklok. Die tikt echter zonder verdere schade naar de negentig minuten. Buijs beleeft een Eredivisie-debuut wat hij niet snel zal vergeten. Als een week later thuis ook ongelukkig wordt verloren van Willem II (0-1), staat de druk er in de derde speelronde vol op. In Doetinchem wordt basisdebutant Michael Breij met een kopdoelpunt matchwinner tegen De Graafschap. De opluchting in het groen-witte kamp is groot.

TRANSFERWINDOW

Het zijn dan ook de laatste dagen van het zomerse transferwindow en met de deadline in zicht vinden er nog last minute mutaties plaats binnen de selectie van FC Groningen. Spits Tom van Weert wordt geruild tegen de Deen Jannik Pohl van AaB uit Aalborg. Het contract van Jesper Drost wordt ontbonden en de aanvallende middenvelder vertrekt naar Heracles Almelo.

Met de eerste competitieoverwinning en wijzigingen binnen de selectie op zak, treedt FC Groningen vol goede moed aan voor het tweede thuisduel van het seizoen 2018/2019. Een nieuwe domper volgt als PEC Zwolle er met een 0-1 score en de drie punten vandoor gaat. In de eerste tien competitieronden komt er nog één schamel puntje bij na een gelijkspel in de thuiswedstrijd tegen FC Utrecht (1-1). Op een derde van de competitie vindt FC Groningen zich dan ook terug op de laatste plaats van de Eredivisie en zijn alle alarmbellen inmiddels gaan rinkelen in het Hitachi Capital Mobility Stadion, de nieuwe naam van het Noordlease Stadion.

TOPSPORTZORGCENTRUM

Op 13 oktober 2018 vindt de officiële opening van het TopsportZorgCentrum plaats. De eerste twee lagen van het beeldbepalende iconische groene gebouw langs de A7 op Sportpark Corpus den Hoorn behoren FC Groningen toe. Een lang gekoesterde wens van de club gaat hiermee in vervulling; alle elftallen van de Trots van het Noorden - van de onder-12 tot en met de eerste selectie - onder één dak met alle denkbare moderne faciliteiten om topsport te bedrijven. De aanpalende Topsporthal vormt een extra pareltje. Met de ingebruikname van het TopsportZorgCentrum beschikt FC Groningen over één van de mooiste, meest moderne en beste trainingscentra van Nederland.

KREDIET

Dat is niet het eerste waaraan Danny Buijs denkt als hij naar zijn werk rijdt. De debuterende trainer-coach lijdt zichtbaar onder de uitblijvende resultaten en zegt zich te schamen: “We donderen bijna van Teletekst af.” Niettemin heeft Buijs veel krediet onder de aanhang en de supporters blijven achter de ploeg staan. Hoewel in oktober al tekenen van sportief herstel zichtbaar zijn, duurt het tot de maand november voordat FC Groningen de eerste thuiszege pakt met een sterke 2-0 overwinning op streekrivaal sc Heerenveen. Een week daarvoor heeft het team de tweede winst van het seizoen geboekt bij Excelsior (2-4).

AFSCHEID

Een maand na de officiële opening van het TopsportZorgCentrum en daags na de klinkende zege in de Derby van het Noorden komt er breaking news vanuit het Hitachi Capital Mobility Stadion. Hans Nijland kondigt op maandag 12 november aan dat hij aan het einde van het seizoen stopt als algemeen directeur bij FC Groningen. De langstzittende bestuurder in het betaalde voetbal neemt op 30 juni 2019 na bijna 23 jaar afscheid van de Trots van het Noorden.

"Het is de moeilijkste beslissing geweest die ik in jaren heb genomen, maar mijn gevoel zegt dat ik dit moet doen", licht Nijland zijn besluit toe. "Ik denk dat het voor FC Groningen heel goed is dat er na bijna 23 jaar iemand anders komt, die de kar gaat trekken."

Een maand later kondigt ook Ron Jans zijn vertrek bij de club aan. De voormalig speler en succes-trainer van de Trots van het Noorden heeft bij de directie aangegeven zijn op 30 juni 2019 aflopende contract als technisch manager niet te verlengen. Zijn uitleg: "Ik ben er in anderhalf jaar tijd achter gekomen dat ik meer een stúúrder dan een béstuurder ben."

HALVERWEGE

Ondertussen wil het op het veld nog steeds niet vlotten. Tot aan de winterstop worden nog punten gesprokkeld tegen achtereenvolgens NAC Breda, VVV-Venlo en Fortuna Sittard. Toch gaat FC Groningen met veel chagrijn onder de kerstboom, want de laatste thuiswedstrijd van de eerste seizoenshelft tegen FC Emmen wordt knullig verloren en tegen tien man in Sittard weet de ploeg van Buijs het overtal een helft lang niet uit te buiten (0-0). De FC vindt zichzelf halverwege het seizoen met 15 punten terug op een gedeelde 15e plaats in de Eredivisie en blijft daarmee op basis van een beter doelsaldo maar net boven de streep.

SELECTIECOMMISSIE

FC Groningen installeert nog voor de feestdagen een selectiecommissie, die zich gaat bezighouden met het werven en voordragen van een nieuwe algemeen directeur en technisch directeur voor FC Groningen. Op technisch vlak vindt er ook werving en selectie plaats. De clubleiding heeft de balans over de desastreuze eerste seizoenshelft opgemaakt en komt tot de conclusie dat de selectie niet in balans is. Vooral op het vlak van ervaring kan Buijs met zijn staf wel aanvulling gebruiken.
De hoofdtrainer wordt hierin bediend met maar liefst zes nieuwelingen: Iliass Bel Hassani (AZ), Thomas Bruns (Vitesse), Kaj Sierhuis (Ajax), Ko Itakura (Manchester City), Mo El Hankouri (Feyenoord) en Paul Gladon (Wolverhampton Wanderers) maken minimaal het seizoen af in het Hitachi Capital Mobility Stadion.

VERTREK

De komst van Sierhuis betekent de omgekeerde wandeling van Mateo Cassierra terug naar Ajax. Daarnaast maakt assistent-trainer Hennie Spijkerman bekend dat hij aan het einde van het seizoen vertrekt bij de club. Daar staat tegenover dat Sander van Gessel per direct wordt toegevoegd aan de begeleidingsstaf van de eerste selectie van FC Groningen. Hij wordt anderhalf jaar één van de assistent-trainers van Buijs. Hoewel er in het wintertransferwindow nog belangstelling voor de spits bestaat, maakt Mimoun Mahi het seizoen af in Groningen. Na het seizoen zal hij transfervrij overstappen naar het Zwitserse FC Zürich.

JURRIE KOOLHOF

Eind januari krijgt FC Groningen zeer triest nieuws: Jurrie Koolhof overlijdt. De scout en voormalig speler van FC Groningen leed al een tijd aan een slopende ziekte en wordt slechts 59 jaar. De voormalig spits, geboren op 10 januari 1960 in Beerta, was sinds februari 2009 als scout in dienst bij de club, waarvoor hij in het seizoen 1987/1988 25 officiële wedstrijden speelde. In de jaren '80 kwam Koolhof vijf keer uit voor het Nederlands elftal.

NIEUWE DIRECTIE

In februari 2019 presenteert FC Groningen een nieuwe directie. Wouter Gudde wordt benoemd als nieuwe algemeen directeur van FC Groningen. De Schiedammer tekent bij de Trots van het Noorden een vijfjarige overeenkomst tot medio 2024. De voormalig profvoetballer is op dat moment commercieel directeur bij Excelsior, waar hij vanaf 2012 samen met Ferry de Haan de directie van de Rotterdamse club vormt. Krap drie weken later heeft FC Groningen ook beet met een nieuwe technische man. Mark-Jan Fledderus wordt per 1 april 2019 de nieuwe technisch directeur van FC Groningen. De oud-speler van de club volgt zijn voormalige trainer op bij de Trots van het Noorden, Ron Jans. Fledderus komt over van Heracles Almelo, waar hij medio 2017 zijn actieve profcarrière beëindigde en sinds een jaar aan het roer was als technisch manager. De uit Coevorden afkomstige Fledderus tekende in het Hitachi Capital Mobility Stadion eveneens een vijfjarige overeenkomst tot medio 2024. Commercieel directeur Robbert Klaver completeert de nieuwe driehoofdige directie van FC Groningen voor het voetbalseizoen 2019/2020.

TWEEDE SEIZOENSHELFT

De kerstdis en oliebollen hebben FC Groningen goed gedaan. Met alleen een kleine uitnederlaag tegen PSV (2-1) vliegt de ploeg van Buijs na de jaarwisseling uit de startblokken. De nieuwelingen binnen de selectie laten direct hun meerwaarde zien. Bruns, Sierhuis, El Hankouri en Bel Hassani komen al snel als beslissende doelpuntenmakers op het wedstrijdformulier te staan.
Naast het uitduel met PSV verliest FC Groningen tot april slechts één keer; bij AZ-uit (1-0). Na dertig speelronden vindt groen-wit zich met 42 punten terug in het linkerrijtje.

Het heeft daarbij inmiddels maar liefst vijf punten voorsprong op nummer 10, rivaal sc Heerenveen, dat met een 1-1 remise in het Abe Lenstra Stadion op afstand wordt gehouden. Een andere nieuweling, spits Gladon, is in die fase eveneens aan het scoren geslagen en medebepalend voor de puntenregen.

OPLEIDING

In de opleiding van de club wordt richting het nieuwe seizoen een koerswijziging ondergaan. FC Groningen trekt het Beloftenteam na afloop van het lopende seizoen 2018/2019 terug uit de Derde Divisie. De ploeg verdwijnt daarmee na drie jaar uit de voetbalpiramide. De club zal in het seizoen 2019/2020 deelnemen aan de landelijke Reservecompetitie.

Woensdagavond 24 april 2019 gaat de geschiedenisboeken in als een historische avond voor de opleiding van de club. Op Sportpark Corpus den Hoorn wordt FC Groningen onder-17 landskampioen. Een niet eerder geleverde prestatie. In de laatste competitiewedstrijd wint de ploeg van trainer Paul Matthijs in een rechtstreeks duel van concurrent Ajax met maar liefst 5-2! Romano Postema maakt drie doelpunten en is met een seizoentotaal van 31 treffers topscorer van de Eredivisie onder-17. Een maand daarvoor heeft de spits, geboren op 2 februari 2002 in Groningen, een driejarig contract getekend in het Hitachi Capital Mobility Stadion, dat ingaat op 1 juli 2019 en loopt tot medio 2022.

ERERONDE

In de 'grote' Eredivisie kan FC Groningen zich in de laatste vier speelronden zelfs drie nederlagen permitteren om alsnog deelname aan de zo gewenste play-offs veilig te stellen. De laatste thuiswedstrijd in competitieverband tegen Fortuna Sittard wordt met 3-0 gewonnen en dat is vooral mooi voor de afscheid nemende mensen op het veld, en dan met name voor Nijland. De directeur maakt onder een dankbaar applaus een ereronde en wordt door de spelers op de schouders genomen voor de fanatieke aanhang op de Tonny van Leeuwen Tribune. Een afscheid van de supporters om van te dromen. In de play-offs is de cirkel voor Buijs rond als na een 2-1 thuiszege het doek valt in het Gelredome. Net als op de openingsdag van het seizoen heeft Vitesse aan één helft genoeg om voldoende afstand te nemen van FC Groningen.
Nu maken de Arnhemmers voor rust drie doelpunten. De late tegentreffer van Sierhuis brengt de spanning nog even terug, maar met een 3-1 nederlaag eindigt een turbulent seizoen van pieken en dalen.

DOORTASTEND

Direct na het rollen van de laatste bal van het seizoen 2018/2019 gaat FC Groningen doortastend te werk met het oog op het nieuwe seizoen. Naast nieuwe directieleden, worden er ook al snel in- en uitgaande transfers en bestuurlijke wijzigingen aangekondigd. Zo wordt medio mei bekend dat Erik Mulder per 15 juni 2019 de nieuwe voorzitter wordt van de Raad van Commissarissen (RvC) van FC Groningen. De voormalig financieel directeur van de Trots van het Noorden is de opvolger van Arie Wink, wiens termijn bij de club afloopt. Mulder keert hiermee na iets meer dan zeven jaar terug in het Hitachi Capital Mobility Stadion. Tot 1 april 2012 was hij namelijk financieel directeur van de club. Naast zijn functie als CFO van de Lubbers Logistics Group in Schoonebeek, was Mulder sinds 2016 lid van de Raad van Commissarissen bij de KNVB. Die laatste functie dient hij als voorzitter van de RVC van FC Groningen neer te leggen.

TRANSFERS

Het eerste transfernieuws na het seizoen 2018/2019 zijn uitgaande transfers. Op één dag, donderdag 23 mei 2019, meldt FC Groningen twee (financiële) toptransfers. Allereerst bereikt de club overeenstemming met Sampdoria over een transfer van Jeffrey Chabot. De 21-jarige Duitse verdediger tekent in het Italiaanse Genua een meerjarige verbintenis. Later op de dag meldt FC Groningen de transfer van Ludovit Reis naar FC Barcelona. De middenvelder signeert een meerjarige overeenkomst bij de Catalaanse topclub. Reis is afkomstig uit de opleiding van FC Groningen en debuteerde in september 2017 op 17-jarige leeftijd in de bekerwedstrijd tegen Hercules. Een maand later scoorde hij in de uitwedstrijd tegen Sparta Rotterdam zijn eerste doelpunt.

Met zijn 17 jaar en 150 dagen is Reis na Richairo Zivkovic de jongste doelpuntenmaker in de Eredivisie in de geschiedenis van FC Groningen. In 2017 wordt de aanjager op het middenveld binnen de opleiding uitgeroepen tot 'Strijder van het Jaar'. Een seizoen later gaat Reis aan de haal met de eretitel 'Speler van het Jaar', een verkiezing door supporters van de meest populaire en/of best presterende speler van dat Eredivisie-seizoen.

NIEUWE MENSEN

Een paar dagen later maakt FC Groningen bekend dat Adrie Poldervaart met ingang van het seizoen 2019/2020 de nieuwe eerste assistent wordt van hoofdtrainer Danny Buijs bij FC Groningen en weer een paar dagen later kondigt FC Groningen de eerste inkomende transfer aan voor het nieuwe seizoen in de persoon van aanvaller Gabriel Gudmundsson. De Zweedse jeugdinternational komt over van Halmstads BK.

LAATSTE WERKDAG

Op vrijdag 14 juni heeft Hans Nijland na 23 jaar zijn laatste werkdag bij FC Groningen. Voor 300 genodigden neemt de langstzittende bestuurder in het betaalde voetbal die avond in het Hitachi Capital Mobility Stadion officieel afscheid als algemeen directeur van de Trots van het Noorden. Tijdens de afscheidsreceptie vallen Nijland twee onderscheidingen ten deel. Burgemeester Peter den Oudsten overhandigt de scheidend algemeen directeur de Erepenning van de Gemeente Groningen en KNVB-bondsvoorzitter Michael van Praag onderscheidt Nijland als Lid van Verdienste voor het meer dan twintig jaar uitoefenen van zijn functi

18|19

JAARVERSLAG

VERSLAG VAN HET BESTUUR

SPORTIEVE DOELSTELLING

Ook het seizoen 2018/2019 was een seizoen vol met uitdagingen! Op sportief gebied heeft FC Groningen het seizoen afgesloten op een 8e plaats in de competitie, dit nadat FC Groningen na 16 speelronden nog op de 16e plaats in de Eredivisie stond. Uiteindelijk verloor FC Groningen in de halve finales van de play-offs van Vitesse. Toch overheerst een teleurgesteld gevoel over het algehele competitie-verloop, aangezien FC Groningen te weinig vermaak heeft geboden aan haar supporters. In het KNVB-bekertoernooi werd FC Groningen teleurstellend in de eerste ronde uitgeschakeld door FC Twente als gevolg van een 0-2 nederlaag in het Hitachi Capital Mobility Stadion. Trots is FC Groningen op de transfer van de energieke middenvelder Ludovit Reis naar FC Barcelona. Een jongen uit de eigen opleiding die zich heeft ontwikkeld tot een vaste waarde op het middenveld van FC Groningen en de stap heeft weten te maken naar het 'grote' FC Barcelona. Dat is in de rijke historie van FC Groningen niet eerder gebeurd. Ook de transfer van Jeffrey Chabot naar het Italiaanse Sampdoria mag niet onvermeld blijven. Tenslotte zien we dat FC Groningen steeds beter de aansluiting krijgt bij de subtop op het gebied van de opleiding van jonge voetballers met als ultiem succes dat het onder-17 elftal van FC Groningen kampioen werd in de Eredivisie door Ajax in de laatste competitiewedstrijd te verslaan.

Op andere gebieden was er eveneens veel dynamiek. Zo werd het hypermoderne TopsportZorgCentrum officieel geopend, een trainingscomplex waarop FC Groningen trots. Er is jaren aan gebouwd en het behoort tot de mooiste en beste trainingscentra van Nederland. Op bestuurlijk vlak kondigde algemeen directeur Hans Nijland in november 2018 aan dat hij aan het einde van het seizoen 2018/2019 ging vertrekken. De clubman was 23 jaar verbonden aan de Trots van het Noorden, overleefde vele stormen en heeft een belangrijke rol gespeeld in de positie die FC Groningen op dit moment in het betaald voetbal inneemt. Op basis van zijn jarenlange ervaring en persoonlijkheid genoot Hans Nijland veel aanzien in de voetbalwereld. Met hem vertrok ook technisch manager Ron Jans aan het einde van het seizoen. Inmiddels zijn in het voorjaar van 2019 de nieuwe algemeen directeur Wouter Gudde en technisch directeur Mark-Jan Fledderus begonnen. Aan hen de schone taak om de ambities van FC Groningen een nieuwe impuls te geven!

FC GRONINGEN IN DE EREDIVISIE

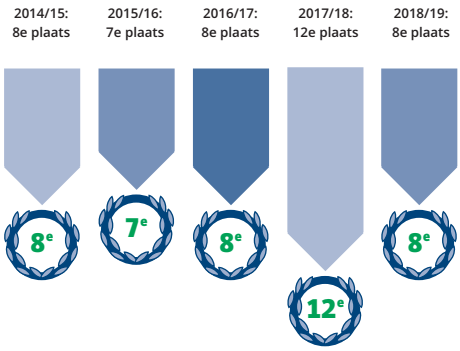

Sportieve resultaten	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019
Eindklassering	8e plaats	7e plaats	8e plaats	12e plaats	8e plaats
Aantal wedstrijdpunten	46	50	43	38	45
Doelsaldo	49-53	41-48	55-51	50-50	39-41
KNVB-beker	Winnaar	3e ronde	2e ronde	2e ronde	1e ronde
UEFA-Cup	2e ronde	Groepsfase	-	-	-

FINANCIËLE RESULTATEN

Op financieel gebied werd het seizoen 2018/2019 met een negatief netto resultaat van € 0,6 miljoen afgesloten. Het operationeel bedrijfsresultaat (dit is het bedrijfsresultaat na rentelasten, maar voor het resultaat uit vergoedingssommen en belastingen) bedroeg € 3,0 miljoen negatief. Dit resultaat werd echter grotendeels gecompenseerd door een positief resultaat uit de transferactiviteiten van € 2,2 miljoen. Na belastingen resulteert onder aan de streep een netto negatief resultaat van € 0,6 miljoen dat verrekend wordt met het eigen vermogen dat per 30 juni 2019 derhalve een omvang heeft van € 5,1 miljoen.

In het seizoen 2018/2019 is een operationeel bedrijfsresultaat gerealiseerd van € 3,0 miljoen negatief hetgeen vergelijkbaar is met het negatieve begrote bedrijfsresultaat van € 3,0 miljoen waarmee het seizoen is gestart. Gedurende het seizoen heeft FC Groningen in voldoende mate kunnen anticiperen op de daling van haar netto-omzet om binnen begroting te handelen, echter het forse tekort zorgt ook voor behoorlijke druk op de financiele positie van FC Groningen en daarmee op haar sportieve ambitie. Een zeer onwenselijke situatie, hetgeen een belangrijk onderwerp is op de strategische agenda van de club voor de komende beleidsperiode!
In onderstaande tabel is het gerealiseerde operationele bedrijfsresultaat weergegeven ten opzichte van de vastgestelde begroting.

Boekjaar 2018/2019 (x € 1.000)	Vastgestelde begroting		Realisatie	
Netto-omzet		16.075		15.927
Inkoopwaarde omzet	285		295	
Personeelskosten	10.175		10.098	
Afschrijvingen materiële vaste activa	80		62	
Overige bedrijfskosten	8.535		8.466	
Som der bedrijfskosten		19.075		18.922
Operationeel bedrijfsresultaat		-3.000		-2.995

Toelichting verschillen (x € 1.000)		
Operationeel bedrijfsresultaat begroot		-3.000
Lagere opbrengsten uit sponsoring en reclame	-268	
Lagere kosten contractspelersbudget	389	
Hogere personeelskosten	-265	
Lagere huisvestingskosten	136	
Overige/divers	-8	
		-5
Operationeel bedrijfsresultaat realisatie		-2.995

OMZET

De omzet over het seizoen 2018/2019 daalde ten opzichte van het voorgaande seizoen met circa € 0,2 miljoen naar € 15,9 miljoen en is ten opzichte van het vorig seizoen met 1,4% afgenomen. In onderstaande tabel is de ontwikkeling van de omzet in de laatste vijf seizoenen weergegeven.

Netto-omzet (€ x 1.000)	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019
Wedstrijdbaten	4.569	5.015	3.492	3.276	3.323
Sponsoring en reclame	8.012	7.371	7.624	7.125	7.107
Televisierechten	4.139	5.568	5.297	3.710	3.710
Merchandise	643	600	465	515	404
Organisatiebureau	40	0	0	0	0
Overige baten	466	3.553	1.115	1.522	1.382
Totaal netto-omzet	17.869	22.107	17.993	16.148	15.927

WEDSTRIJDBATEN

In het seizoen 2018/2019 daalde het aantal seizoenkaarten ten opzichte van het voorgaande seizoen met ruim 800 tot circa 9.500 seizoenkaarten. De opbrengsten uit de verkoop van seizoenkaarten daalde weliswaar met ongeveer € 0,24 miljoen, echter deze daling werd ruimschoots goed gemaakt door een toename uit de losse kaartverkoop van € 0,27 miljoen. Het aantal verkochte seizoenkaarten lijkt zich in het seizoen 2019/2020 te stabiliseren. Wel lijkt de tendens door te zetten dat steeds meer toeschouwers op incidentele basis de weg naar het stadion zoeken. De intensivering van de marketinginspanningen, de uitdagingen op sportief gebied (bieden van wekelijks vermaak) in combinatie met de wisselende speeltijden, de live uitzendingen van de wedstrijden op FOX Sports en de veranderende maatschappelijke omgeving spelen een rol bij de dalende frequentie van het stadionbezoek.

Verkochte SCC kaarten FC Groningen afgelopen 7 seizoenen

	SCC-houders	Gemiddeld aantal verkochte kaarten	Bezettingsgraad
2012/2013	14.564	20.695	97,0%
2013/2014	12.729	19.879	88,0%
2014/2015	12.598	20.192	90,0%
2015/2016	14.016	20.874	93,0%
2016/2017	12.167	19.535	86,6%
2017/2018	10.342	18.609	83,0%
2018/2019	9.476	18.074	80,2%

De gemiddelde bezetting van het Hitachi Capital Mobility Stadion daalde in het seizoen 2018/2019 ten opzichte van het voorafgaande seizoen. Met een bezettingsgraad van 80,2% (seizoen 2017/2018: 83,0%) en gemiddeld 18.074 toeschouwers, waarvan circa 9.500 seizoenkaarthouders was het Hitachi Capital Mobility Stadion gedurende het seizoen 2018/2019 zeer matig bezet.

Aan het einde van het seizoen 2018/2019 genereerde FC Groningen inkomsten uit de deelname aan de eerste ronde van de play-offs Europees voetbal. In het seizoen 2017/2018 is er niet deelgenomen aan deze play-offs, echter werd dit grotendeels goedgemaakt door de opbrengsten vanuit de organisatie van de WK-kwalificatie damesinterland waarin de Oranjedames in een goed gevulde Hitachi Capital Mobility Stadion tegen Noorwegen speelden.

SPONSORING

Op commercieel gebied heeft FC Groningen in het seizoen 2018/2019 een vergelijkbare omzet behaald als het voorafgaande seizoen (€ 7,1 miljoen). De verkoop van stoelen op het ereterras (€ 2,1 miljoen) is gedaald met € 0,1 miljoen en werd slechts deels gecompenseerd door extra verkoop van losse kaarten op het ereterras. De opbrengsten uit de verkoop van skyboxen (€ 1,7 miljoen) is met circa € 60.000 afgenomen. Hier staat tegenover dat de opbrengsten uit de verkoop van reclamefaciliteiten (€ 2,0 miljoen) zoals de exploitatie van de LED-wall in het stadion en het TopsportZorgCentrum een kleine € 0,2 miljoen hoger uit zijn gekomen. De opbrengsten uit de verkoop van overige sponsorfaciliteiten hebben een omvang van circa € 1,4 miljoen, vergelijkbaar met het voorgaande jaar.

De belangrijkste successen op commercieel gebied gedurende het seizoen 2018/2019 waren het vinden van een nieuwe hoofdsponsor, zijnde Office Centre voor de komende 2 seizoenen, het binden van de rugsponsors Allure Energie en Payt, de exploitatie van de LED-wall op het TopsportZorgCentrum en het verder uitbouwen van de BoerenBox. De teruglopende bezetting van het ereterras, alsmede het binden van grotere partners aan de club blijft een belangrijk aandachtspunt. In het seizoen 2019/2020 zal FC Groningen zich op commercieel gebied gaan herpositioneren door het vaststellen van een nieuwe marketing- en verkoopplan, passend binnen een veranderende organisatie en omgeving.

SOCIAL MEDIA

FC Groningen hecht veel waarde aan een goede binding met haar achterban. Gedurende het seizoen 2018/2019 heeft de Trots van het Noorden haar bereik met deze achterban verder weten te vergroten. Om dit kracht bij te zetten en haar supporters goed te kunnen informeren, heeft FC Groningen sterk ingezet op het gebruik van social media. Met een 6e plaats op de ranglijst van het aantal volgers op dit gebied doet FC Groningen het meer dan behoorlijk.

Aantal volgers social media:

	2 september 2019	6 september 2018	13 september 2017
Facebook	92.814	85.679	91.994
Twitter	80.818	76.836	73.326
Instagram	47.200	30.100	21.500

Voor een vergelijking van de opbrengsten uit sponsoring en reclame met voorgaande jaren is onderstaande tabel toegevoegd.

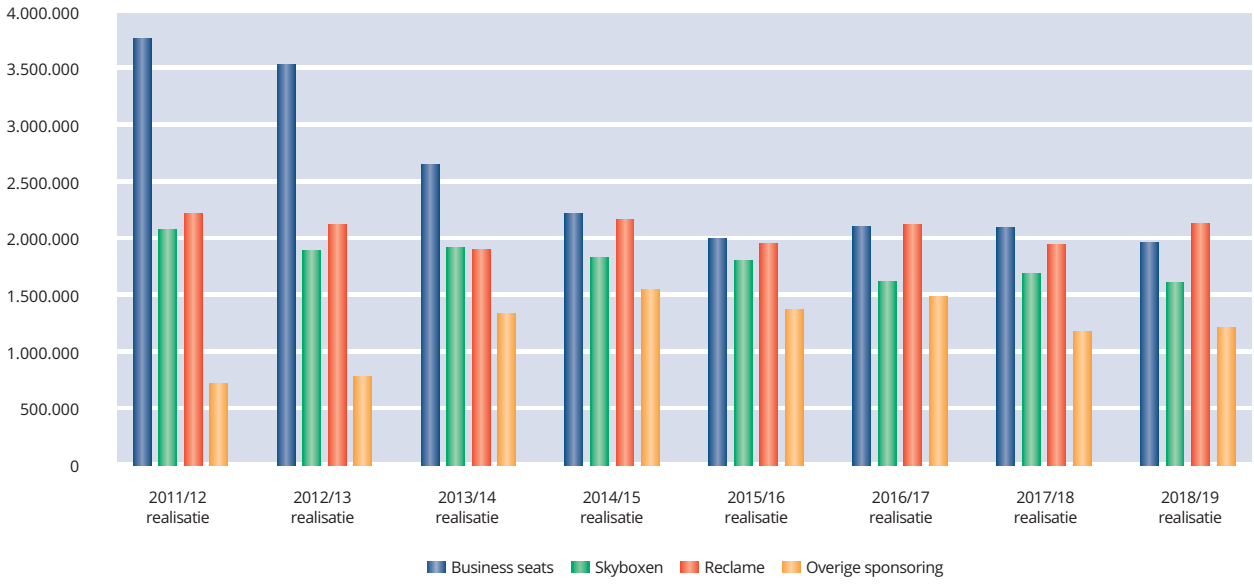

TELEVISIERECHTEN

Het collectieve niveau aan inkomsten uit televisierechten, die in Nederland onder de clubs in het seizoen 2018/2019 worden verdeeld, bedroeg ruim € 71,4 miljoen. Op basis van een 8e plaats van FC Groningen in het verdeelmodel (ranglijst van sportieve prestaties in afgelopen 10 seizoenen) leverde dit voor de club een aandeel van 4,85% op, oftewel een kleine € 3,5 miljoen, hetgeen vergelijkbaar is met het voorafgaande seizoen. Aangezien FC Groningen in het seizoen 2018/2019 minimaal 2 plaatsen boven sc Heerenveen eindigde, is FC Groningen op de 10-jaarsranglijst een plekje gestegen, hetgeen tot een hoger aandeel uit de collectief te verdelen gelden leidt in het seizoen 2019/2020 (€ 4,4 miljoen).

OVERIGE BEDRIJFSOPBRENGSTEN

De opbrengsten uit de merchandise daalden in het seizoen 2018/2019 met circa € 0,1 miljoen tot een niveau van circa € 0,4 miljoen. In het seizoen 2018/2019 ontbrak een goede impuls om te kopen zoals in het voorafgaande seizoen de presentatie van een nieuwe hoofdsponsor (Payt) en kledingsponsor (PUMA) de verkoop deden toenemen. Ook de brutomarge die werd behaald met de exploitatie van de merchandise is afgenomen (27% ten opzichte van 32% in het vorige seizoen). Een ontwikkeling die om aandacht vraagt.

Vanuit het investeringsfonds “FC Groningen – 2018: Talenten op één” (Stichting Vrienden van FC Groningen) is over het seizoen 2018/2019 een bijdrage verstrekt aan de opleiding van FC Groningen van € 0,56 miljoen met als doel om de opleiding op een hoger (internationaal en nationaal) niveau te brengen, waardoor op termijn het aandeel van de eigen opgeleide spelers in de eerste selectie van FC Groningen zal toenemen. In het seizoen 2017/2018 bedroeg deze bijdrage nog € 0,4 miljoen.

Onder de overige baten over het seizoen 2018/2019 wordt een bedrag aan Solidariteitsuitkering van de UEFA verantwoord van € 0,25 miljoen. In het seizoen 2017/2018 was dit nog een bedrag van € 0,55 miljoen. Oorzaak van dit grote verschil ligt in het feit dat in het verleden deze uitkering op basis van het kasstelsel werd verantwoord in het jaarverslag, aangezien pas na het opmaken van het jaarverslag de hoogte van de uitkering bekend werd en uitkering plaatsvond (november van ieder jaar). In het boekjaar 2017/2018 is door FC Groningen een verantwoordingswijziging doorgevoerd waardoor in dat seizoen zowel de betaalde uitkering over het seizoen 2016/2017 (€ 0,3 miljoen) is verantwoord, alsmede een schatting voor de te ontvangen uitkering voor het seizoen 2017/2018 (€ 0,25 miljoen) is meegenomen.

BEDRIJFSLASTEN

De bedrijfslasten zijn met € 0,9 miljoen toegenomen tot een bedrag van € 18,9 miljoen. In onderstaande tabel is de ontwikkeling van de bedrijfslasten in de laatste vijf seizoenen weergegeven.

Bedrijfslasten (€ x 1.000)	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019
Inkoopwaarde v/d omzet	496	396	376	350	295
Personeelskosten	10.195	10.189	10.589	9.782	10.098
Afschrijvingen	16	16	68	57	62
Wedstrijdkosten	2.558	2.811	2.116	2.217	2.262
Huisvestingskosten	3.363	3.619	3.394	3.377	3.892
Overige bedrijfslasten	2.323	2.600	1.947	2.237	2.312
Totaal bedrijfslasten	**18.951**	**19.631**	**18.490**	**18.020**	**18.922**

Op het gebied van de personeelskosten zijn de kosten ten opzichte van het voorafgaande seizoen met € 0,3 miljoen toegenomen, zijnde in totaliteit € 10,1 miljoen. De personeelskostenratio (zijnde de personeelskosten uitgedrukt in een percentage van de omzet) bedraagt 63,4% ten opzichte van 60,6% in het vorige seizoen. De loonkosten van de contractspelers zijn met circa € 0,2 miljoen toegenomen, waarbij met name het grote aantal mutaties in de winterstop opvallend is. Daarnaast zijn de loonkosten van het technisch en kantoorpersoneel met circa € 0,1 miljoen toegenomen vanwege met name de directiewisseling en extra kosten vanwege de vervanging van langdurige ziekte.

De overige bedrijfslasten zijn met circa € 0,6 miljoen toegenomen ten opzichte van het voorgaande seizoen. Vooral de ingebruikname van het TopsportZorgCentrum zorgt voor een stijging van deze kosten (ruim € 0,5 miljoen). Tegelijkertijd wordt daarmee een jarenlange ambitie gerealiseerd om 'al het voetbal' onder één dak en op één sportpark te krijgen.

TOPSPORTZORGCENTRUM

FC Groningen heeft in samenwerking met Euroborg N.V. het TopsportZorgCentrum op het Sportpark Corpus den Hoorn ontwikkeld. Een nieuw trainingscomplex dat huisvesting biedt aan alle elftallen van FC Groningen. De officiële opening van het gebouw heeft plaats gevonden op zaterdag 13 oktober 2018. Formeel is FC Groningen vanaf 1 juli 2018 huurder geworden van ruim 3.000 m2 bedrijfsruimte, bestaande uit kleed- en kantoorruimten voor het eerste elftal en de opleiding, een ruime topsporttrainingshal en een restaurant voor de zakelijke markt. FC Groningen is daartoe ingaande 1 juli 2018 een huurovereenkomst voor een looptijd van 30 jaar aangegaan met de eigenaar van het TopsportZorgCentrum, Euroborg N.V.. Naast de huurverplichting heeft FC Groningen voor circa € 1,3 miljoen ge-investeerd in het huurdersbelang (gebouw gebonden inrichting), alsmede een nieuwe gerealiseerde LED-wall op het dak van het gebouw.

"GRASMAT IN HITACHI CAPITAL MOBILITY STADION IN MIDDENMOOT VAN NEDERLAND"

Beoordeling voetbalvelden door VVCS op schaal 1-5:

		mei 2019	mei 2018	mei 2017
1.	Feyenoord	4,9	4,8	4,8
2.	Ajax	4,4	4,0	3,8
3.	PSV	4,4	4,2	3,9
4.	AZ Alkmaar	4,3	3,9	4,0
5.	Vitesse	3,8	3,1	3,8
...				
9.	FC Groningen	3,2	2,8	3,8

RESULTAAT VERGOEDINGSSOMMEN

Het resultaat vergoedingssommen bestaat uit het saldo van de aan- en verkoop van spelers en kan jaarlijks sterk fluctueren. Tegenover de afschrijvingskosten op vergoedingssommen staan de opbrengsten uit transfers onder aftrek van de boekwaarde van verkochte spelers en het saldo van betaalde en ontvangen opleidingsvergoedingen.

Het netto resultaat uit vergoedingssommen bedroeg over het seizoen 2018/2019 € 4,1 miljoen tegenover een resultaat in het seizoen 2017/2018 van ruim € 5,0 miljoen. Met name de transfers van Ludovit Reis (FC Barcelona) en Jeffrey Chabot (Sampdoria) hebben deze boekwinst op de verkoop van spelers opgeleverd voor FC Groningen. Met betrekking tot één speler heeft een duurzame waarde-vermindering en dus afwaardering van de boekwaarde plaats gevonden.

De afschrijvingslasten op vergoedingssommen (inclusief de afwaarderingen op de selectie) daalden met circa € 0,3 miljoen, tot een niveau van € 1,9 miljoen in het seizoen 2018/2019.

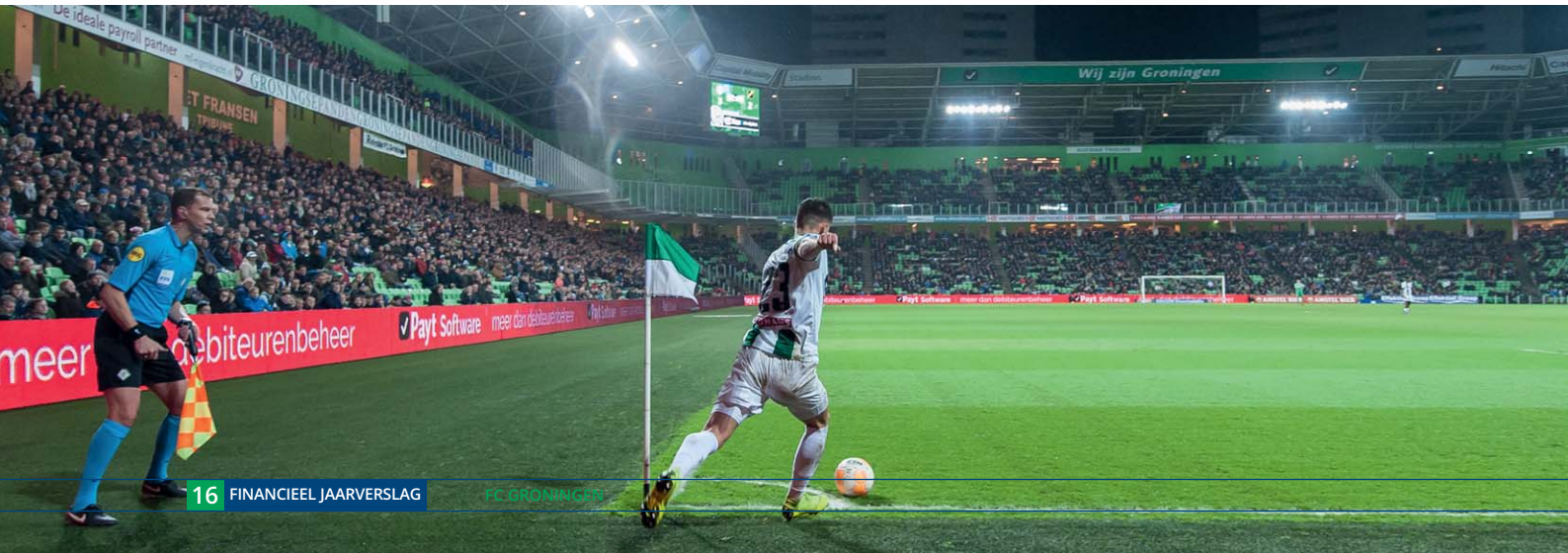

NETTO TRANSFERRESULTATEN FC GRONINGEN AFGELOPEN 10 SEIZOENEN

(x € 1.000,-)	Netto-transferresultaat	Afschrijvingen
2009/2010	5.411	3.804
2010/2011	782	3.926
2011/2012	7.507	3.857
2012/2013	2.127	3.164
2013/2014	2.841	2.260
2014/2015	4.842	1.903
2015/2016	4.800	2.550
2016/2017	1.186	2.608
2017/2018	4.456	2.231
2018/2019	4.147	1.911
Gemiddelde	3.810	2.821

Oftewel: FC Groningen heeft over de investeringen in de selectie (gemiddeld € 2,8 miljoen per seizoen) een gemiddeld netto transferresultaat behaald van € 3,8 miljoen per seizoen. Een gemiddeld rendement van 35%!
Een kanttekening hierbij is dat in bovenstaande opstelling geen rekening is gehouden met de jaarlijkse 'investering' in de eigen opgeleide spelers, terwijl de transferresultaten van deze spelers wel onderdeel vormen van het jaarlijkse netto transferresultaat zoals hierboven gepresenteerd.

VASTE ACTIVA

In het seizoen 2018/2019 werd voor een bedrag van circa € 3,1 miljoen geïnvesteerd in de spelersselectie. De investeringen hadden met name betrekking op het aantrekken van de spelers Jeffrey Chabot, Jannik Pohl, Azor Matusiwa, Ramon Lundqvist en Gabriel Gudmundsson. Daarnaast zijn van enkele spelers de arbeidsovereenkomsten verlengd, hetgeen leidde tot contractuele verplichtingen met betrekking tot deze spelers die zijn verantwoord onder de immateriële vaste activa. Het saldo van de desinvesteringen, afwaarderingen en de afschrijvingen bedroeg circa € 3,3 miljoen, waardoor de boekwaarde van de vergoedingssommen met € 0,2 miljoen af is genomen tot € 4,1 miljoen.

Gedurende 2019 is de implementatie van de webshop merchandise afgerond. Met deze investering ging in het seizoen 2018/2019 een bedrag van ruim € 25.000 gepaard dat is geactiveerd onder de materiële vaste activa.

NETTO KASSTROOM

Het saldo aan liquide middelen is gedurende het seizoen 2018/2019 met € 0,6 miljoen toegenomen. De positieve kasstroom uit de verkoop van spelers (€ 3,6 miljoen) werd aangewend om de kasstroom voor het versterken van de spelersselectie (€ 2,1 miljoen) en de negatieve kasstroom uit de operationele activiteiten (€ 0,9 miljoen) te dekken.

VERMOGENSPOSITIE

Het eigen vermogen bedroeg bij het einde van het boekjaar € 5,1 miljoen positief. De daling van het eigen vermogen van per saldo € 0,6 miljoen werd gerealiseerd doordat het negatieve resultaat na belastingen is onttrokken aan het eigen vermogen.
De solvabiliteit daalde en bedraagt per 30 juni 2019: 34,1% (30 juni 2018: 36,7%).

EIGEN VERMOGEN EN SOLVABILITEIT FC GRONINGEN AFGELOPEN 9 SEIZOENEN

(x € 1.000,-)	Eigen vermogen	Solvabiliteit
2009/2010	2.069	11,0%
2010/2011	2.573	18,8%
2011/2012	4.002	21,3%
2012/2013	2.048	16,0%
2013/2014	1.490	11,3%
2014/2015	2.886	22,9%
2015/2016	6.436	44,0%
2016/2017	4.989	43,6%
2017/2018	5.632	36,7%
2018/2019	5.055	34,1%

ORGANISATIE

Op 30 juni 2018 waren 96 werknemers in dienst bij FC Groningen. Gedurende het boekjaar vertrokken 26 werknemers en zijn 29 werk nemers in dienst getreden, waardoor het vaste personeelsbestand op 30 juni 2019 bestond uit 99 werknemers. De wijzigingen in de formatie hebben - naast de toename van de eerste selectie met per saldo 2 contractspelers - hoofdzakelijk betrekking op de voortijdige beëindiging van de contracten van een tweetal contractspelers van de o23-selectie, de aflopende contracten van de hoofd- en assistent-trainer eerste selectie, het vertrek van een fysiek trainer en de mutaties in de scoutingsafdeling. De samenstelling van de directie is gewijzigd vanwege de wisseling van de algemeen directeur en de technisch manager en tenslotte is de formatie van de commerciële afdeling afgenomen vanwege het vertrek van een accountmanager en 2 medewerkers op de backoffice commercie.

Gemiddeld bedroeg het aantal bij FC Groningen werkzame personen teruggerekend naar een volledig dienstverband (= fte's) in het boekjaar 2018/2019 98,4 fte (boekjaar 2017/2018: 90,6 fte). Een functionele specificatie van het personeelsbestand is weergegeven in onderstaande tabel.

Personeelsbestand (in fte's)	2017/2018	2018/2019
Contractspelers A-selectie & Jong FC	25,1	30,9
Technische & medische staf	28,5	31,2
Kantoorpersoneel	34,1	34,5
Merchandise	2,9	1,8
Totaal personeel	**90,6**	**98,4**

PERSONELE FORMATIE FC GRONINGEN AFGELOPEN 10 SEIZOENEN

FINANCIËLE RISICO'S EN RISICOBEHEERSING

Door de markten waarop FC Groningen zich beweegt en de positie van FC Groningen hierin, is er een aantal financiële risico's te onderkennen. FC Groningen heeft interne systemen voor risicobeheersing en controle die een zodanige mate van zekerheid verschaffen dat de risico's afdoende worden onderkend en beheerst. De voornaamste risico's worden hieronder weergegeven.

Samenhangend met de activiteiten van FC Groningen en de transfers van spelers kunnen in een aantal gevallen hoge debiteurenvorderingen ontstaan. De informatiesystemen binnen FC Groningen zijn erop gericht deze vorderingen nauwgezet te volgen en periodiek vindt overleg plaats met de directie over de status van deze vorderingen. Bij hoge vorderingen op buitenlandse betaald voetbalorganisaties uit hoofde van transfers van spelers worden meestal aanvullende zekerheden gevraagd middels bankgaranties.

De waardering van de balanspost vergoedingssommen is mede afhankelijk van de verwachtingen inzake de ontwikkeling van spelers. Hiertoe worden door de directie jaarlijkse toetsingen verricht op basis van een hernieuwde inschatting van de toekomstige inzet van spelers. Wijzigingen in de verwachtingen kunnen consequenties hebben voor de waardering van deze balanspost.
In het kader van risicobeheersing heeft FC Groningen voor de meest voorkomende risico's verzekeringen afgesloten zoals transferwaarden (bij tijdelijke en blijvende arbeidsonge-schiktheid), bedrijfsschade, brand en aansprakelijkheid. FC Groningen is van mening dat de afgesloten verzekeringen voldoende dekking geven om dergelijke risico's te beheersen en de invloed op het resultaat beperken.

KNVB LICENTIESYSTEEM

Vanaf het verslagjaar 2010/2011 rapporteert FC Groningen (als licentiehouder) op het niveau van FC Groningen B.V. de financiële cijfers aan de KNVB. In de afgelopen seizoenen was FC Groningen ingedeeld in categorie 3, de clubs met de meest gezonde financiele positie. Vanaf het seizoen 2018/2019 is een vernieuwd licentiesysteem van kracht geworden. De doelstelling van het licentiesysteem is het waarborgen van de integriteit en de continuïteit van de competities betaald voetbal om zoveel mogelijk een (ongestoord) verloop van de competitie te kunnen garanderen. De financiële positie van clubs wordt in het nieuwe licentiesysteem één keer per jaar beoordeeld aan de hand van het financieel rating systeem (hierna: FRS), dit gebeurt uitsluitend op basis van de jaarcijfers/prognose die per 1 oktober van elk jaar worden ingeleverd. Op basis van het FRS worden op diverse variabelen punten toegekend aan de financiele positie van de club. Clubs met 15 punten of minder dienen bij de KNVB een plan van aanpak in te dienen waarin wordt toegelicht hoe (structureel) tot een verbetering van de financiele positie wordt gekomen. Op basis van de jaarcijfers 2018/2019 heeft FC Groningen 29 punten (op basis van de jaarcijfers 2017/2018 en prognose 2018/2019 waren dit nog 30 punten).

VOORUITZICHTEN BOEKJAAR 2019/2020

Het seizoen 2019/2020 kent op diverse gebieden mooie uitdagingen. Beleidsmatig is de doelstelling om te komen tot een nieuw beleidsplan voor de periode 2020-2025 waarin een duidelijke positionering van FC Groningen in het betaald voetbal en de maatschappij wordt gepresenteerd. Op sportief gebied zal worden gewerkt aan een evenwichtige selectie die kan concurreren met de beste 7 selecties van de Eredivie en moet worden gekomen tot een grotere cohesie en eensgezindheid binnen en tussen de diverse technische afdelingen van de club. Op commercieel gebied zal worden geinvesteerd in de organisatie en worden gewerkt aan een nieuw commercieel- en marketingplan waarmee met vertrouwen de commerciele slagkracht in de markt vergroot kan worden. Dit alles onder leiding van een nieuwe sterk verjongde samenstelling van de directie hetgeen nieuwsgierig maakt.

Voor het seizoen 2019/2020 is een begroting vastgesteld waarin een omzet wordt geraamd van € 16,75 miljoen. Deze omzet is hoger dan het afgelopen seizoen vanwege met name de toegenomen televisiegelden. De bedrijfslasten zullen circa € 18,75 miljoen bedragen, waarbij ervoor gekozen is om ondanks het tekort van € 2,0 miljoen – net als voorgaande seizoenen - niet te bezuinigen op de sporttechnische pijlers (met name eerste selectie) van het voetbalbedrijf. Het begrote operationele bedrijfsresultaat is vastgesteld op een bedrag van € 2,0 miljoen negatief. Dit negatieve bedrijfsresultaat zal wederom gedekt moeten gaan worden uit de te behalen transferresultaten die geraamd worden op € 2,0 miljoen positief zodat onder aan de streep een netto resultaat van nihil wordt behaald.

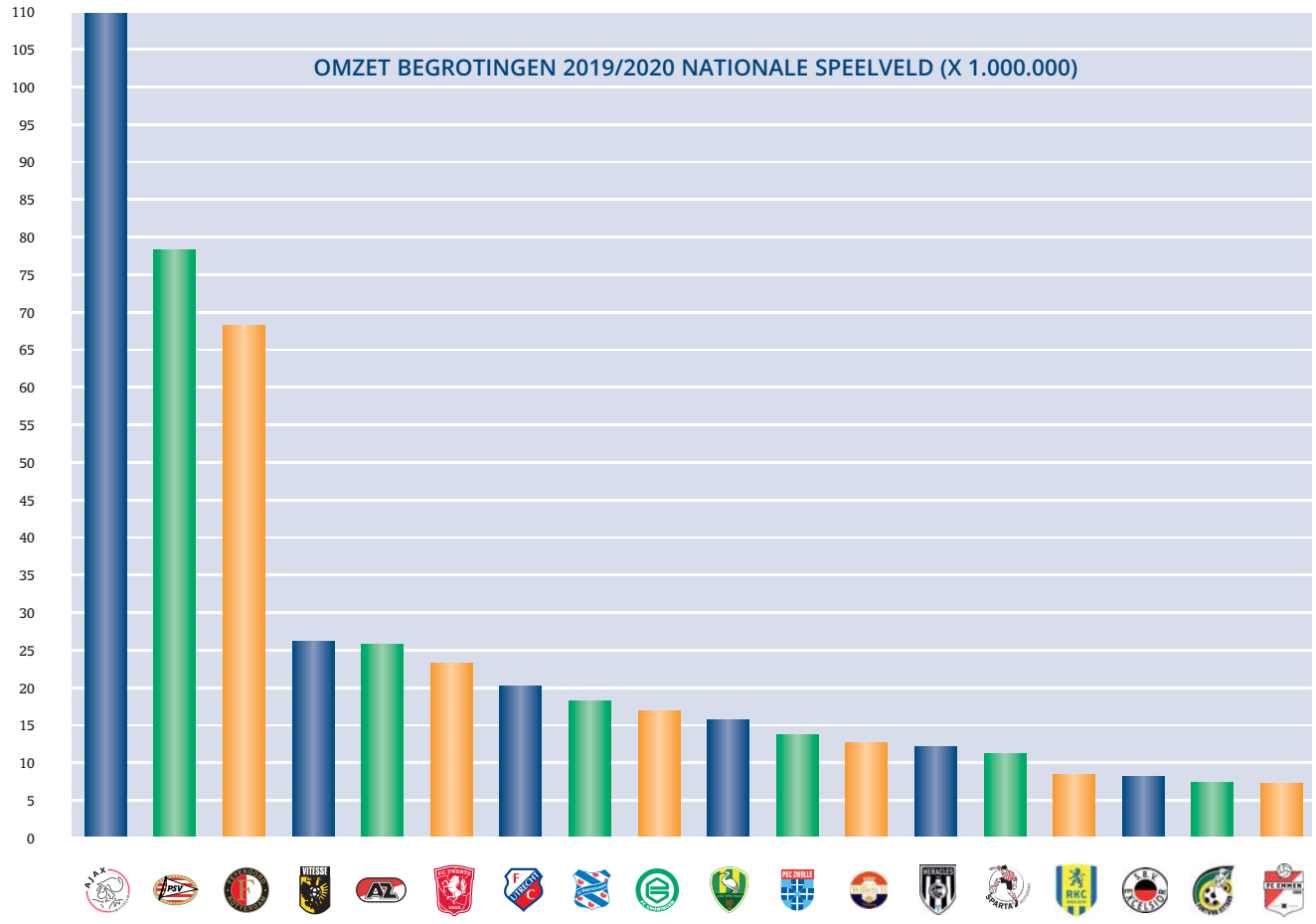

FC Groningen doet de laatste seizoenen niet mee om de plekken in de top-6 van de Eredivisie en lijkt vooralsnog de (structurele) aansluiting met de subtop op sportief en financieel gebied te hebben verloren. Clubs zoals AZ, Vitesse en FC Utrecht hebben - veelal - met ondersteuning van kapitaalkrachtige investeerders, een goede opleiding en/of slim scoutingsbeleid een voorsprong genomen op FC Groningen. Wel heeft FC Groningen de ambitie om weer aan te sluiten bij deze subtop. FC Groningen heeft een analyse gemaakt van haar verzorgingsgebied (nummer 5 van Nederland), haar eigen organisatie en een beleidsevaluatie van de afgelopen periode uitgevoerd. Vooral op technisch en commercieel gebied valt nog winst te behalen hetgeen de belangrijkste onderwerpen zullen zijn op de strategische agenda voor het nieuw op te maken beleidsplan 2020-2025.

FC Groningen heeft in de zomermaanden van 2019 de eerste selectie versterkt met de spelers Gabriel Gudmundsson, Ramon Pascal Lundqvist, Azor Matusiwa, Sam Schreck, Charlison Benschop, Bart van Hintum, Ahmed el Messaoudi, Nicklas Strunck Jakobsen en Joel Asoro. Hier staat tegenover het vertrek van de spelers Ritsu Doan, Ludovit Reis, Jeffrey Chabot, Tom van de Looi (verhuur), Mimoun Mahi, Tim Handwerker, Kevin Begois, Thomas Bruns, Iliass Bel Hassani en Paul Gladon. De technische staf van de eerste selectie is - naast Danny Buijs - aangevuld met de assistent-trainers Adrie Poldervaart, Sander van Gessel en Alfons Arts.
FC Groningen ziet met vertrouwen het nieuwe seizoen tegemoet en hoopt u met veel plezier in het Hitachi Capital Mobility Stadion tijdens één van onze thuiswedstrijden te mogen begroeten.

Wij vertrouwen op een mooi seizoen!

Groningen, 30 september 2019

De directie,
Wouter Gudde (Algemeen Directeur)
Robbert Klaver (Commercieel Directeur)
Mark-Jan Fledderus (Technisch Directeur)

JAARREKENING

ex factory

BALANS

(VOOR RESULTAATBESTEMMING)

Activa	30 juni 2019		30 juni 2018	
	€	€	€	€
Vaste Activa				
Immateriële vaste activa (4.1)				
Vergoedingssommen		**4.106.171**		**4.350.337**
Materiële vaste activa (4.2)				
Andere vaste bedrijfsmiddelen	372.286		409.046	
Activa in uitvoering	9.239		3.350	
		381.525		**412.396**
Financiële vaste activa (4.3)				
Deelnemingen	33.614		33.614	
Overige vorderingen en activa	2.667.497		1.461.083	
		2.701.111		**1.494.697**
Vlottende activa				
Voorraden (4.4)				
Voorraad handelsgoederen		**183.100**		**199.001**
Vorderingen en overlopende activa (4.5)				
Handelsdebiteuren	939.115		571.864	
Rekening-courant groepsmaatschappijen	11.819		182.417	
Overige vorderingen	4.683.421		4.634.557	
Overlopende activa	668.897		2.990.938	
		6.303.253		**8.379.776**
Liquide middelen (4.6)		**1.162.957**		**518.392**
Balanstotaal		**14.838.117**		**15.354.599**

BALANS

(VOOR RESULTAATBESTEMMING)

Passiva	30 juni 2019		30 juni 2018	
	€	€	€	€
Eigen vermogen (4.7)				
Gestort en opgevraagd kapitaal	50.000		50.000	
Agio	6.000.000		6.000.000	
Algemene reserve	-417.778		-1.061.087	
Onverdeeld resultaat	-577.083		643.309	
		5.055.139		**5.632.222**
Langlopende schulden (4.8)				
Schulden aan groepsmaatschappijen	1.506.223		1.332.014	
Vooruitontvangen bedragen	20.922		219.817	
Overige schulden	865.076		686.000	
		2.392.221		**2.237.831**
Kortlopende schulden (4.9)				
Schulden aan leveranciers	829.595		388.660	
Rekening-courant groepsmij.	1.554.558		104.029	
Belastingen en premies soc. verz.	78.028		0	
Vooruitontvangen bedragen	2.031.035		2.180.585	
Overige schulden	2.897.541		4.811.272	
		7.390.757		**7.484.546**
Balanstotaal		**14.838.117**		**15.354.599**

WINST- & VERLIESREKENING

	2018/2019		2017/2018	
	€	€	€	€
Netto-omzet (5.1)		**15.926.685**		**16.147.642**
Inkoopwaarde van de omzet (5.2)	295.134		350.423	
Personeelskosten (5.3)	10.098.467		9.782.221	
Afschrijvingen materiële vaste activa	62.166		56.877	
Overige bedrijfskosten (5.4)	8.465.793		7.829.983	
Som der kosten		**18.921.559**		**18.019.504**
Bedrijfsresultaat voor afschrijvingen en resultaat van vergoedingssommen		**-2.994.874**		**-1.871.862**
Afschrijvingen vergoedingssommen	-1.883.988		-1.726.579	
Bijzondere waardeverminderingen	-26.667		-504.166	
Resultaat vergoedingssommen (5.5)	4.147.270		4.959.846	
		2.236.616		**2.729.101**
Bedrijfsresultaat na afschrijvingen en resultaat van vergoedingssommen		**-758.258**		**857.239**
Financiële baten en lasten		-2.904		-2.836
Bedrijfsresultaat na afschrijvingen en resultaat van vergoedingssommen		**-761.162**		**854.403**
Belastingen resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening		184.079		-211.094
Resultaat na belastingen		**-577.083**		**643.309**

KASSTROOMOVERZICHT

		2018/2019		2017/2018
Bedrijfsresultaat	-2.997.778		-1.874.698	
Vennootschapsbelasting	184.079		-211.094	
		-2.813.699		**-2.085.792**
Aanpassingen voor:				
Afschrijvingen materiële vaste activa	62.166		56.877	
Vooruitontvangen 5-jaarkaarten	-175.535		-175.535	
		-113.369		**-118.658**
Verandering in het werkkapitaal:				
Voorraden	15.901		24.146	
Vorderingen (< 1 jaar)	-245.518		-1.504.111	
Kortlopende schulden (< 1 jaar)	55.762		2.758.930	
Vooruitbetaalde kosten	2.322.040		-458.414	
Vooruitontvangen bedragen	-149.551		-6.544	
		1.998.634		**814.007**
Kasstroom uit operationele activiteiten		**-928.433**		**-1.390.443**
Ontv. vergoedingssommen huidig jaar	3.695.024		5.172.800	
Invest. vergoedingssommen huidig jaar	-2.096.537		-4.042.891	
Invest. andere vaste bedrijfsmiddelen	-31.295		-13.387	
Kasstroom uit investeringactiviteiten		**1.567.192**		**1.116.522**
Overige langlopende vorderingen	29.167		-14.583	
Overige langlopende schulden	-23.360		-21.618	
Leningen o/g	0		116.000	
Schulden aan groepsmaatschappijen	0		328.506	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		**5.806**		**408.305**
Af-/Toename geldmiddelen		**644.565**		**134.384**

TOELICHTING OP DE BALANS EN WINST-EN-VERLIESREKENING

1 ALGEMEEN

1.1 Activiteiten

De activiteiten van FC Groningen B.V. bestaan uit het exploiteren van een betaald voetbalorganisatie en de daarmee samenhangende commerciële activiteiten.

1.2 Consolidatie

Aangezien de cijfers van FC Groningen B.V. en haar 100% deelneming Regionale Voetbalopleiding Groningen B.V. worden geconsolideerd door het groepshoofd FC Groningen Beheer B.V., maakt FC Groningen B.V. gebruik van de tussenhoudstervrijstelling voor consolidatie op grond van BW Boek 2 artikel 408. FC Groningen B.V. heeft geen overige deelnemingen waarin zij beslissende zeggenschap uitoefent. Derhalve zijn geen andere deelnemingen in de consolidatie betrokken.

1.3 Overeenstemmingsverklaring

De jaarrekening van FC Groningen B.V. is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9, Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving.

1.4 Vreemde valuta

De balansposten die betrekking hebben op activa en passiva in vreemde valuta worden omgerekend tegen de officiële koersen per balansdatum. Transacties in vreemde valuta gedurende het verslagjaar worden omgerekend tegen de koersen per transactiedatum. Koersresultaten worden ten gunste of ten laste van de winst- en verliesrekening gebracht.

1.5 Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De schattingen en hiermee verbonden veronderstellingen zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden en verschillende andere factoren die gegeven de omstandigheden als redelijk worden beschouwd. De uitkomsten hiervan vormen de basis voor het oordeel over de boekwaarde van activa en verplichtingen die niet op eenvoudige wijze uit andere bronnen blijkt. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien, indien de herziening alleen voor die periode gevolgen heeft, of in de periode van herziening en toekomstige perioden, indien de herziening gevolgen heeft voor zowel de verslagperiode als toekomstige perioden.

1.6 Verslaggevingsvaluta

FC Groningen B.V. rapporteert haar jaarrekening in euro's.

1.7 KNVB-licentie

Sinds 26 augustus 2010 is FC Groningen B.V. als licentiehouder door de licentiecommissie van de KNVB aangewezen.

2 WAARDERINGSGRONDSLAGEN

2.1 Algemeen

Voor de waardering van de activa en passiva, alsmede de bepaling van het resultaat wordt uitgegaan van het historische kostprijsbeginsel. Alle activa en passiva worden gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs, voor zover niet anders vermeld. Op deze waarde met betrekking tot de activa worden de afschrijvingen en noodzakelijk geachte voorzieningen voor onvolwaardigheid in mindering gebracht.

De benaming van de jaarrekeningposten wijkt op bepaalde onderdelen af van de voorgeschreven benamingen volgens Titel 9, Boek 2 BW. Hier is voor gekozen aangezien de afwijkende benamingen een beter inzicht geven in de financiële presentatie van FC Groningen B.V. dan de standaardindeling conform Titel 9, Boek 2 BW. Een voorbeeld hiervan is dat de Vergoedingssommen als gevolg van de aan- en verkoop van spelers niet als onderdeel van het bedrijfsresultaat worden gepresenteerd.

2.2 Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar.

2.3 Immateriële vaste activa

Vergoedingssommen, hand- en tekengelden en bijkomende kosten inzake spelerscontracten, waarvoor een bindende overeenkomst is aangegaan worden geactiveerd als “vergoedingssommen” tot ten hoogste de aan derden gedane uitgaven verminderd met de afschrijvingen. De afschrijvingen vinden lineair plaats over de looptijd van het contract. In geval van blijvende waardevermindering vindt waardering tegen deze lagere waarde plaats. Bij tussentijdse verlenging van spelerscontracten vindt afschrijving van de nog aanwezige boekwaarde plaats gedurende de resterende looptijd. Bij afkoop c.q. ontbinding van spelerscontracten worden de nog resterende geactiveerde “vergoedingssommen” ten laste van de winst-en-verliesrekening gebracht. Dit gebeurt in dezelfde periode als waarin de verkoopopbrengst is verantwoord.

2.4 Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op basis van de kostprijs, onder aftrek van afschrijvingen. De afschrijvingen worden, rekening houdend met de restwaarde, lineair verdeeld over de geschatte levensduur. De afschrijvingen worden berekend over de kostprijs van het actief en zijn gebaseerd op basis van een geschatte levensduur van 5 tot 10 jaar. Over de investeringen in het lopende boekjaar wordt naar tijdsgelang afgeschreven, ingaande vanaf het moment van ingebruikname.

2.5 Financiële vaste activa

Meerderheidsdeelnemingen en overige deelnemingen waar invloed van betekenis op kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de nettovermogenswaardemethode. De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening. Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, wordt deze op nihil gewaardeerd. Indien in deze situatie de deelnemende rechtspersoon aansprakelijk is voor de schulden van de deelneming, wordt een voorziening gevormd. Deelnemingen waar geen invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs.

Bij de deelnemingen worden onderstaande resultaatbepalingsmethoden gehanteerd:
- Deelneming Eredivisie C.V. / N.V. - Verkrijgingsprijs
- Deelneming RVO Groningen B.V. - Nettovermogenswaarde

2.6 Voorraden

De voorraden worden gewaardeerd tegen kostprijs onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen wegens incourantheid. Hierbij wordt het fifo-systeem gehanteerd. Voorraden worden gewaardeerd tegen de (lagere) opbrengstwaarde indien deze lager is dan de verkrijgingsprijs.

2.7 Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen worden gewaardeerd op de geamortiseerde kostprijs onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen voor oninbaarheid. De overlopende activa worden opgenomen tegen nominale waarde.

2.8 Liquide middelen

De liquide middelen bestaan uit kas- en banksaldi en andere direct opvraagbare deposito's.

2.9 Langlopende schulden

Deze schulden worden voor de geamortiseerde kostprijs opgenomen. Het binnen een jaar te betalen deel van deze schulden wordt in de balans opgenomen onder de kortlopende schulden.

2.10 Voorzieningen

Voor contracten waarvan op het moment van afsluiten of op een later tijdstip blijkt dat de financiële verplichtingen voortvloeiende uit het contract hoger zijn dan de verwachte economische voordelen gedurende de looptijd van het contract, wordt het verwachte verlies bepaald en verantwoord als last in de winst- en verliesrekening en op de balans opgenomen als verplichting, in beginsel als voorziening. Het deel van de verplichting waarvan (redelijkerwijs) ingeschat wordt dat deze binnen 12 maanden tot afwikkeling komt, wordt evenwel onder de kortlopende schulden verantwoord. Indien de verplichting geheel vaststaat, wordt deze onder de schulden opgenomen.

De voorzieningen worden tegen nominale waarde opgenomen op de balans.

KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij de indirecte methode wordt de operationele kasstroom bepaald door het vermelde resultaat aan te passen voor afschrijvingen, mutaties in voorzieningen en egalisatierekeningen en mutaties in werkkapitaal. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest, ontvangen dividenden en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Transacties waarbij geen ruil van kasmiddelen plaatsvindt, waaronder financial leasing, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

3 RESULTAATBEPALINGSGRONDSLAGEN

3.1 Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten over het jaar. De resultaten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd; verliezen reeds zodra zij voorzienbaar zijn.

3.2 Netto-omzet

Onder netto-omzet wordt verstaan de aan derden in rekening gebrachte c.q. te brengen bedragen voor de in het verslagjaar geleverde goederen en diensten onder aftrek van kortingen en exclusief omzetbelasting. De netto-omzet bestaat uit opbrengsten uit wedstrijdbaten, sponsoring en reclameopbrengsten, televisierechten, merchandising en overige baten.

3.3 Kosten

De inkoopwaarde van de omzet betreft de kostprijs van de verkochte merchandise-artikelen. De kosten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

3.4 Pensioenen

Onder de sociale lasten worden tevens de pensioenlasten verantwoord. In beginsel vallen alle contractspelers verplicht onder de pensioenregeling van de Stichting Contractspelers KNVB (CFK). De pensioenen van trainers en coaches zijn verplicht ondergebracht bij de Stichting Pensioenfonds voor Voetbaloefenmeesters.
FC Groningen B.V. kent voor haar overig personeel een pensioenregeling op basis van beschikbare premie. De werkgever heeft derhalve niet de verplichting tot het betalen van aanvullende bijdragen indien sprake is van tekorten in de pensioenopbouw (toegezegd-pensioenregeling). In de balans is daarom geen voorziening ter zake opgenomen.

3.5 Vergoedingssommen

Dit betreft de opbrengst uit hoofde van ontvangen vergoedingssommen bij vertrek van spelers onder aftrek van de restant boekwaarde van in het verleden betaalde vergoedingssommen. Tevens zijn hier de ontvangen en betaalde opleidingsvergoedingen opgenomen.

3.6 Belastingen

De belasting over het resultaat wordt berekend over het resultaat voor belastingen in de winst-en-verliesrekening, rekening houdend met fiscale faciliteiten. Hierbij worden de geldende belastingtarieven gehanteerd. Doordat FC Groningen B.V. is opgenomen in de fiscale eenheid met FC Groningen Beheer B.V. wordt de berekende vennootschapsbelasting verrekend in rekening-courant met FC Groningen Beheer B.V.

4 TOELICHTING OP DE BALANS

4.1 IMMATERIËLE VASTE ACTIVA

Vergoedingssommen	2018/2019	2017/2018
	€	€
Beginsaldo		
Aanschaffingswaarde	7.625.071	9.289.094
Cumulatieve afschrijvingen	-3.274.734	-5.411.577
Boekwaarde per 1 juli	**4.350.337**	**3.877.517**
Mutaties in de boekwaarde		
Investeringen	3.065.000	4.316.518
Desinvesteringen (per saldo)	-1.398.511	-1.612.953
Bijzondere waardevermindering	-26.667	-504.166
Afschrijvingen	-1.883.988	-1.726.579
Totaal van de mutaties	**-244.166**	**472.820**
Eindsaldo		
Aanschaffingswaarde	7.277.584	7.625.071
Cumulatieve afschrijvingen	-3.171.413	-3.274.734
Boekwaarde per 30 juni	**4.106.171**	**4.350.337**

In het seizoen 2018/2019 werd voor een bedrag van circa € 3,1 miljoen geïnvesteerd in de spelersselectie. De investeringen hadden hoofdzakelijk betrekking op het aantrekken van de spelers Jeffrey Chabot, Jannik Pohl, Azor Matusiwa, Ramon Lundqvist en Gabriel Gudmundsson. Daarnaast zijn van enkele spelers de arbeidsovereenkomsten verlengd, hetgeen leidde tot contractuele verplichtingen met betrekking tot deze spelers die zijn verantwoord onder de immateriële vaste activa.

De bijzondere waardevermindering van € 26.667 is in de winst- en verliesrekening onder de afschrijving vergoedingssommen verantwoord. Met betrekking tot één speler kan gesteld worden dat sprake is van een duurzaam lagere waardering van deze speler per balansdatum.

4.2 MATERIËLE VASTE ACTIVA

Materiële vaste activa	2018/2019	2017/2018
	€	€
Beginsaldo		
Aanschaffingswaarde	521.273	621.640
Cumulatieve afschrijvingen	-108.877	-165.754
Boekwaarde per 1 juli	**412.396**	**455.886**
Mutaties in de boekwaarde		
Investeringen	31.295	13.387
Afschrijvingen	-62.166	-56.877
Totaal van de mutaties	**-30.871**	**-43.490**
Eindsaldo		
Aanschaffingswaarde	552.568	521.273
Cumulatieve afschrijvingen	-171.043	-108.877
Boekwaarde per 30 juni	**381.525**	**412.396**

Gedurende 2019 is de implementatie van de webshop merchandise afgerond. Met deze investering ging een bedrag van ruim € 25.000 gepaard, dat is geactiveerd onder de materiële vaste activa.

4.3 FINANCIËLE VASTE ACTIVA

Deelnemingen	30 juni 2019	30 juni 2018
	€	€
Deelneming RVO Groningen B.V. (100%, Groningen)	20.000	20.000
Deelneming Eredivisie N.V. (5,6%, Zeist)	13.613	13.613
Deelneming Eredivisie C.V. (5,6%, Zeist)	1	1
Boekwaarde per 30 juni	**33.614**	**33.614**

Deelneming RVO Groningen B.V.

Op 3 november 2009 is de besloten vennootschap Regionale Voetbalopleiding Groningen B.V. (RVO Groningen B.V.) opgericht. De RVO Groningen B.V. heeft ten doel het verzorgen van een regionale jeugdopleiding voor voetballers, alsmede al hetgeen hiermee verband houdt. FC Groningen B.V. is voor 100% aandeelhouder in de RVO Groningen B.V..

Deelneming Eredivisie N.V. / Eredivisie C.V.

De Eredivisie C.V. (ECV) is een commanditaire vennootschap waarin alle 18 clubs van de Eredivisie verenigd zijn. Beherend vennoot van de ECV is de Eredivisie N.V.. De ECV draagt namens en voor de clubs zorg over de commerciële exploitatie van de media- en sponsorrechten en promotie van het merk Eredivisie.

Overige vorderingen en activa (> 1 jaar)	30 juni 2019	30 juni 2018
	€	€
Vorderingen uit transferactiviteiten	2.635.580	1.400.000
Te ontvangen collectieve sponsor- en televisiegelden	29.167	58.333
Geldlening u/g	2.750	2.750
Boekwaarde per 30 juni	**2.667.497**	**1.461.083**

De vorderingen uit transferactiviteiten met een resterende looptijd van meer dan één jaar bedragen € 2.635.580 (per 30 juni 2018: 1.400.000). Deze vorderingen komen volledig in de seizoenen 2020/2021 en 2021/2022 tot afwikkeling.

Verloop vorderingen uit transferactiviteiten	2018/2019	2017/2018
	€	€
Stand per 1 juli	1.400.000	0
Mutaties in de boekwaarde		
Toevoeging	1.935.580	1.400.000
Overboeken	-700.000	0
Totaal van de mutaties	**1.235.580**	**1.400.000**
Stand per 30 juni	**2.635.580**	**1.400.000**

4.4 VOORRADEN

De voorraad handelsgoederen heeft betrekking op de merchandising-activiteiten. Onder deze post zijn geen vooruitbetalingen op voorraden opgenomen. Onder de voorraad handelsgoederen is een voorziening voor incourante voorraden begrepen. De dotatie aan of vrijval van de voorziening incourante voorraden is opgenomen onder de inkoopwaarde van de omzet.

4.5 VORDERINGEN EN OVERLOPENDE ACTIVA

Handelsdebiteuren

De debiteuren zijn gewaardeerd tegen nominale waarde onder aftrek van een voorziening voor mogelijke oninbaarheid.

Overige vorderingen en activa (< 1 jaar)	30 juni 2019	30 juni 2018
	€	€
Te ontvangen afkoopsommen (< 1 jaar)	4.066.793	3.784.546
Te factureren bedragen	13.352	1.143
Te ontvangen sponsorbijdragen	61.375	312.885
Te ontvangen collectieve televisiegelden	26.167	0
Te ontvangen UEFA-vergoeding	250.000	250.000
Te ontvangen belastingen	1.601	129.661
Te ontvangen St. FC Groningen in de Maatschappij	77.863	118.465
Te ontvangen St. Vrienden van FC Groningen	163.848	5.160
Overige vorderingen	22.422	32.697
Boekwaarde per 30 juni	**4.683.421**	**4.634.557**

De overige vorderingen hebben een resterende looptijd van minder dan één jaar. De overige vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overlopende activa	30 juni 2019	30 juni 2018
	€	€
Vooruitbetaalde kosten	390.775	2.822.570
Overige overlopende activa	278.123	168.368
Boekwaarde per 30 juni	**668.897**	**2.990.938**

Onder de vooruitbetaalde kosten per 30 juni 2018 zijn hoofdzakelijk de huisvestingskosten voor het seizoen 2018/2019 verantwoord.

4.6 LIQUIDE MIDDELEN

Het saldo liquide middelen staat ter vrije beschikking van de onderneming.

4.7 EIGEN VERMOGEN

Gestort en opgevraagd kapitaal

Het maatschappelijk kapitaal van de onderneming bedroeg per 30 juni 2019 € 100.000, verdeeld in 10.000 gewone aandelen van elk € 10. Hiervan zijn geplaatst en volgestort 5.000 gewone aandelen.

Gestort en opgevraagd kapitaal	2018/2019	2017/2018
	€	€
Stand per 1 juli	50.000	50.000
Kapitaalstorting	0	0
Stand per 30 juni	**50.000**	**50.000**

Agio	2018/2019	2017/2018
	€	€
Stand per 1 juli	6.000.000	6.000.000
Kapitaalstorting	0	0
Stand per 30 juni	**6.000.000**	**6.000.000**

Algemene reserve	2018/2019	2017/2018
	€	€
Stand per 1 juli	-1.061.087	385.995
Overboeking vanuit onverdeeld resultaat	643.309	-1.447.082
Stand per 30 juni	**-417.778**	**-1.061.087**

Onverdeeld resultaat	2018/2019	2017/2018
	€	€
Stand per 1 juli	643.309	-1.447.082
Onverdeeld resultaat	-643.309	1.447.082
	0	0
Resultaat boekjaar	-577.083	643.309
Stand per 30 juni	**-577.083**	**643.309**

4.8 LANGLOPENDE SCHULDEN

Schulden aan groepsmaatschappijen	2018/2019	2017/2018
	€	€
Stand per 1 juli	1.332.014	1.003.508
Toevoeging	506.223	332.014
Onttrekking	-332.014	-3.508
Mutaties gedurende boekjaar	174.209	328.506
Stand per 30 juni	**1.506.223**	**1.332.014**

Specificatie schulden aan groepsmaatschappijen	2018/2019	2017/2018
	€	€
Lening FC Groningen Beheer B.V.	1.000.000	1.000.000
Schulden aan FC Groningen Beheer B.V. (> 1 jaar)	506.223	332.014
Stand per 30 juni	**1.506.223**	**1.332.014**

Op 1 juli 2010 is door FC Groningen B.V. een geldleningsovereenkomst gesloten met FC Groningen Beheer B.V.. Deze geldleningsovereenkomst is op 27 december 2014 gewijzigd. De looptijd van de geldlening bedraagt 10 jaar. Het openstaande bedrag van de geldlening ad € 1.000.000 dient uiterlijk 31 december 2024 te worden afgelost.

Zolang de geldlening niet (volledig) is afgelost, is FC Groningen B.V. over de periode vanaf 5 juni 2015 gehouden om aan FC Groningen Beheer B.V. een rentepercentage van 20-25% van de door FC Groningen gerealiseerde en ontvangen transferresultaten te voldoen.

Tot meerdere zekerheid van de terugbetaling van de verstrekte geldlening zijn de transferrechten van alle bij FC Groningen B.V. onder contract staande spelers verpand.

Overige schulden	2018/2019	2017/2018
	€	€
Stand per 1 juli	686.000	368.000
Toevoeging	749.076	686.000
Onttrekking	-570.000	-368.000
Mutaties gedurende boekjaar	179.076	318.000
Stand per 30 juni	**865.076**	**686.000**

Specificatie overige schulden	2018/2019	2017/2018
	€	€
FAN-Obligatie FC Groningen	116.000	116.000
Te betalen transfersommen en tekengelden	749.076	570.000
Stand per 30 juni	**865.076**	**686.000**

FAN-Obligatielening FC Groningen

Ter bevordering van de fanbeleving in het Hitachi Capital Mobility Stadion is FC Groningen bereid te investeren in de voetbalbeleving bij de thuiswedstrijden. Ter financiering van deze investeringen en ter bevordering van de betrokkenheid van de supporter bij de bezetting van het stadion heeft FC Groningen B.V. de FAN-Obligatielening uitgegeven. Deze lening is uitgegeven op 10 april 2017, heeft een looptijd van 10 jaar en een vaste rente van 2,5%. De rente kan oplopen indien de bezettingsgraad van het stadion boven de 85% komt.

Te betalen transfersommen en tekengelden

De schulden aangaande de te betalen transfersommen en tekengelden met een resterende looptijd van meer dan één jaar bedragen per 30 juni 2019 € 749.076 en betreffen uitgestelde betalingen (o.a. bonusrentes Spelersobligatielening en tekengelden) met betrekking tot de verkoop van spelers (30 juni 2018 € 570.000). Deze schulden komen volledig in het seizoen 2020/2021 en 2021/2022 tot afwikkeling.

VOORUITONTVANGEN BEDRAGEN

Specificatie vooruitontvangen bedragen	2018/2019	2017/2018
	€	€
5-jaarkaarten	0	175.535
Vooruitontvangen sponsoring	20.922	44.282
Stand per 30 juni	**20.922**	**219.817**

5-jaarkaarten

FC Groningen heeft de visie om haar supporters langer aan zich te verbinden en heeft derhalve voor aanvang van het seizoen 2015/2016 5-jaarkaarten voor de komende 5 seizoenen uitgegeven. Per 30 juni 2019 zijn 722 5-jaarkaarten verkocht, hetgeen € 877.675,- aan inkomsten heeft opgeleverd. Hiervan is een bedrag ad € 175.535,- onder de kortlopende schulden verantwoord betreffende de inkomsten die kunnen worden toegerekend aan het seizoen 2019/2020.

Vooruitontvangen sponsoring

Onder de vooruitontvangen bedragen zijn sponsorontvangsten verantwoord die betrekking hebben en tot afwikkeling komen in het seizoenen 2019/2020.

4.9 KORTLOPENDE SCHULDEN EN OVERLOPENDE PASSIVA

Schulden aan leveranciers

De kortlopende schulden hebben een resterende looptijd van minder dan één jaar.

Belastingen en premies sociale verzekeringen

Hieronder zijn de verplichtingen uit hoofde van af te dragen loonbelasting, omzetbelasting, sociale lasten, afdrachten CFK en pensioenpremies opgenomen. Deze schulden hebben een resterende looptijd van minder dan één jaar.

Specificatie belastingen en premies	2018/2019	2017/2018
	€	€
Omzetbelasting	78.028	0
Stand per 30 juni	**78.028**	**0**

Vooruitontvangen bedragen	2018/2019	2017/2018
	€	€
Vooruitontvangen seizoenkaarten	1.575.062	1.652.049
Vooruitontvangen 5-jaarkaarten	175.535	175.535
Vooruitontvangen sponsoring	67.489	127.600
Vooruitontvangen overige	212.949	225.402
Stand per 30 juni	**2.031.035**	**2.180.585**

De vooruitontvangen bedragen hebben hoofdzakelijk betrekking op vooruitbetalingen voor seizoenkaarten, 5-jaarkaarten en sponsoring voor het nieuwe seizoen.

Overige schulden	2018/2019	2017/2018
	€	€
Te betalen afkoopsommen	1.853.355	3.187.080
Te betalen salarissen, tekengelden en ontslagvergoedingen	460.963	890.515
Overige schulden	583.224	733.677
Stand per 30 juni	**2.897.541**	**4.811.272**

Onder de nog te betalen afkoopsommen zijn geen voorwaardelijke verplichtingen opgenomen. De overige schulden hebben een resterende looptijd van minder dan één jaar.

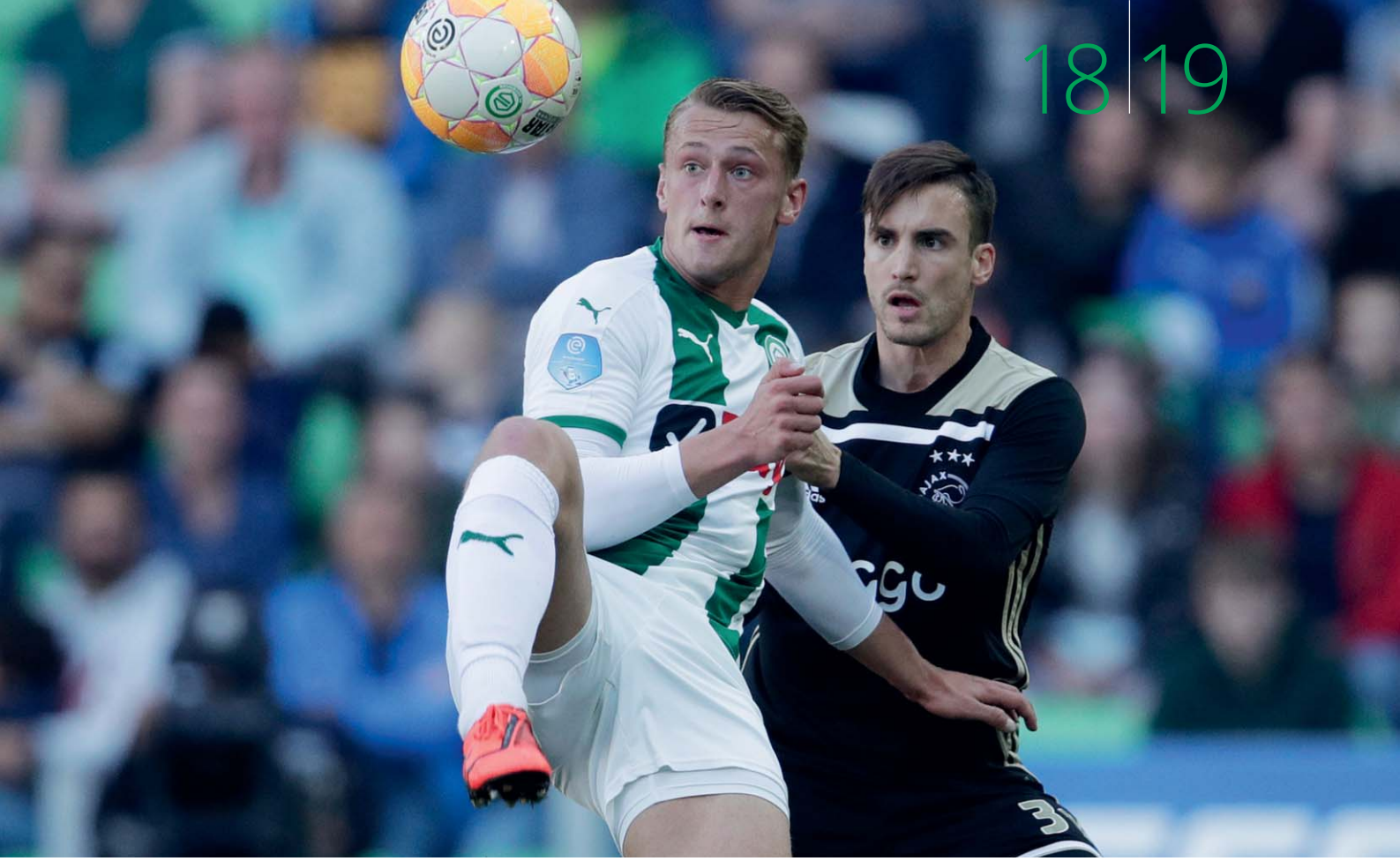

NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

Huur- en leaseverplichtingen

FC Groningen B.V. is voor haar wagenpark leaseverplichtingen van 2 tot 4 jaar aangegaan. Per 30 juni 2019 bedragen deze verplichtingen € 395.897, waarvan € 240.614 betrekking heeft op boekjaar 2019/2020.

Hoofdelijke aansprakelijkheid fiscale eenheid

FC Groningen Beheer B.V., FC Groningen B.V., Hattrick Media B.V., Greenrock Holding B.V. en de Regionale Voetbalopleiding Groningen B.V. vormen een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting en de omzetbelasting. Alle tot de fiscale eenheid behorende ondernemingen zijn hoofdelijk aansprakelijk voor de door de fiscale eenheid verschuldigde vennootschapsbelasting en omzetbelasting.

Aankoop- en verkoopcontracten van spelers

Uit de voorwaarden van bepaalde aankoopcontracten van aangetrokken spelers kunnen aanvullende verplichtingen ontstaan jegens de verkopende club in het geval dat in de toekomst de betreffende spelers een bepaald aantal wedstrijden spelen in het eerste team, of in het geval dat andere, in de aankoopcontracten nader omschreven toekomstige gebeurtenissen, zich voordoen.

In overeenstemming met de waarderingsgrondslagen inzake vergoedingssommen, die als gevolg van bovenbeschreven aankoopcontracten in de toekomst mogelijk verschuldigd zijn aan verkopende clubs, zullen dergelijke verplichtingen worden opgenomen op het moment dat de betreffende spelers het contractueel aantal wedstrijden in het eerste team hebben gespeeld, danwel de contractueel bepaalde toekomstige gebeurtenissen zich hebben voorgedaan.

Per balansdatum zijn daarom geen verplichtingen opgenomen met betrekking tot deze toekomstige gebeurtenissen. De omvang van de betreffende voorwaardelijke verplichtingen, welke per balansdatum kan worden ingeschat, bedraagt maximaal € 260.000,-.

In contracten ter zake van verkoop van spelers zijn vergelijkbare voorwaarden zoals hiervoor vermeld bij aankoopcontracten opgenomen waaruit aanvullende rechten van FC Groningen kunnen ontstaan. De omvang van deze voorwaardelijke rechten welke per balansdatum redelijkerwijs kunnen worden ingeschat bedraagt maximaal € 5,5 miljoen.

Zekerheidstelling

FC Groningen Beheer B.V. heeft van Euroborg N.V. een financiering ter grootte van € 3,4 miljoen verkregen. Ter zekerheidsstelling zijn huidige en toekomstige rechten van FC Groningen B.V. op een structurele jaarlijkse baten verpand die verbonden zijn met haar activiteiten. Deze baten kunnen jaarlijks in grootte variëren, voor seizoen 2019/2020 bedragen deze circa € 3,5 miljoen.

5 TOELICHTING OP DE WINST-EN-VERLIESREKENING

5.1 NETTO-OMZET

De netto-omzet is in het boekjaar 2018/2019 met € 0,2 miljoen (oftewel 1,4%) afgenomen ten opzichte van 2017/2018 waarbij met name de daling van de merchandise-opbrengsten (€ 0,1 miljoen), alsmede de verantwoordingswijze van de UEFA Solidariteits-uitkeringen (€ 0,3 miljoen) een wezenlijk onderdeel vormen van de gedaalde opbrengsten. Hier staat tegenover dat de Stichting Vrienden van FC Groningen een hogere exploitatiebijdrage aan de opleiding levert (0,2 miljoen).

Specificatie netto-omzet	2018/2019	2017/2018
	€	€
Wedstrijdopbrengsten	3.323.136	3.275.850
Sponsoring en reclame	7.107.287	7.125.334
Televisierechten	3.709.981	3.709.971
Merchandising	403.942	514.771
Overige baten	1.382.339	1.521.715
Totaal	**15.926.685**	**16.147.642**

5.2 INKOOPWAARDE VAN DE OMZET

De inkoopwaarde van de omzet omvat de kostprijs van de verkochte FC Groningen-artikelen. Aan deze kosten zijn geen personeelskosten, afschrijvingen of overige bedrijfskosten toegerekend.

Inkoopwaarde van de omzet	2018/2019	2017/2018
	€	€
Merchandise	295.134	350.423
Totaal	**295.134**	**350.423**

5.3 PERSONEELSKOSTEN

Personeelskosten	2018/2019	2017/2018
	€	€
Lonen en salarissen	7.145.601	7.713.323
Pensioenen	140.712	124.234
Sociale lasten	808.840	742.535
Overige personeelskosten	2.003.314	1.202.129
Totaal	**10.098.467**	**9.782.221**

Gedurende het jaar 2018/2019 waren gemiddeld 98,4 werknemers in dienst bij FC Groningen B.V. op basis van een fulltime dienstverband (2017/2018: 90,6). Er waren gedurende het seizoen 2018/2019 geen medewerkers buiten Nederland werkzaam.

De personeelskosten kunnen functioneel als volgt worden gespecificeerd:

Functionele specificatie personeelskosten	2018/2019	2017/2018
	€	€
Contractspelers A-selectie & Jong FC Groningen	5.111.406	4.905.502
Technische & medische staf	2.319.360	2.337.100
Kantoorpersoneel	2.667.700	2.539.619
Totaal	**10.098.467**	**9.782.221**

Onder de personeelskosten van het technische personeel is in het seizoen 2017/2018 een bedrag van € 0,1 miljoen aan afvloeiingskosten verantwoord. De lasten van het kantoorpersoneel zijn toegenomen vanwege met name de directie-wisseling (tijdelijk dubbele lasten) en vervanging vanwege langdurige ziekte.

5.4 OVERIGE BEDRIJFSLASTEN

Overige bedrijfslasten	2018/2019	2017/2018
	€	€
Wedstrijdkosten	2.262.250	2.217.114
Huisvestingskosten	3.891.783	3.376.992
Verkoopkosten	1.394.419	1.266.441
Algemene kosten	675.505	741.696
KNVB-heffingen	241.837	227.740
Totaal	**8.465.793**	**7.829.983**

De toename van de huisvestingslasten wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de ingebruikname van het TopsportZorgCentrum met de daarbij behorende exploitatiekosten.

5.5 RESULTAAT VERGOEDINGSSOMMEN

Resultaat vergoedingssommen	2018/2019	2017/2018
	€	€
Netto ontvangen afkoopsommen	4.681.392	6.616.517
Boekwaarde contracten spelers	-810.000	-2.117.120
	3.871.392	4.499.397
Ontvangen/(betaalde) opleidingsvergoedingen	249.211	-43.717
Totaal	**4.120.604**	**4.455.680**

Belastingen resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening

FC Groningen B.V. is opgenomen in een fiscale eenheid met FC Groningen Beheer B.V.. Rekening houdend met fiscale faciliteiten is het belastbaar bedrag van FC Groningen B.V. € 736.314 negatief. Het hierover berekende bedrag aan te verrekenen vennootschapsbelasting bedraagt € 184.079 positief en is per 30 juni 2019 verrekend in het rekening-courant saldo met FC Groningen Beheer B.V..

Op 28 oktober 2011 zijn FC Groningen Beheer B.V en FC Groningen B.V. onderling overeengekomen dat de door FC Groningen B.V. verschuldigde vennootschapsbelasting over haar jaarlijkse resultaat wordt berekend als ware FC Groningen B.V. zelfstandig belastingplichtig. Hierbij wordt de verschuldigde vennootschapsbelasting berekend op basis van het nominale tarief zonder rekening te houden met de vennootschapsbelastingpositie van de fiscale eenheid in zijn geheel. De aldus berekende vennootschapsbelasting wordt door FC Groningen B.V. jaarlijks verrekend met FC Groningen Beheer B.V..

OVERIGE TOELICHTING

GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Op 29 augustus 2019 heeft FC Groningen de Japanse speler Ritsu Doan getransfereerd naar PSV. Met deze transfer is een netto-transferopbrengst (na aftrek van aandelen derden en de boekwaarde van de speler) voor FC Groningen gerealiseerd van circa € 4,3 miljoen hetgeen wordt toegevoegd aan het resultaat (voor belastingen) en eigen vermogen van het boekjaar 2019/2020.

STATUTAIRE REGELING WINSTBESTEMMING

In artikel 19 van de statuten is bepaald dat de winst ter beschikking staat van de algemene vergadering, met dien verstande dat reservering zal plaats hebben, tenzij de algemene vergadering anders besluit.

WINSTBESTEMMING

Aan de algemene vergadering van aandeelhouders wordt voorgesteld het resultaat na belastingen 2018/2019 van € 577.083 negatief te onttrekken aan de algemene reserve.

BEZOLDIGING BESTUURDERS EN COMMISSARISSEN

In het verslagjaar 2018/2019 is door FC Groningen Beheer B.V. een management fee voor het besturen van de vennootschap doorbelast. Tezamen met de salariskosten bedraagt de bezoldiging € 445.019 (2017/2018: € 458.833).

FUNCTIONELE SPECIFICATIE PERSONEELSLEDEN

Een functionele specificatie van het personeelsbestand is weergegeven in onderstaande tabel:

Personeelsbestand (in fte's)	2018/2019	2017/2018
Contractspelers A-selectie & Jong FC	30,9	25,1
Technische & medische staf	31,2	28,5
Kantoorpersoneel	34,5	34,1
Merchandise	1,8	2,9
Totaal	**98,4**	**90,6**

Groningen, 30 september 2019

De directie,

W.H. Gudde
R.G. Klaver
M.J. Fledderus

OVERIGE GEGEVENS

STATUTAIRE REGELING WINSTBESTEMMING

In artikel 19 van de statuten is bepaald dat de winst ter beschikking staat van de algemene vergadering, met dien verstande dat reservering zal plaats hebben, tenzij de algemene vergadering anders besluit.

WINSTBESTEMMING

Aan de algemene vergadering van aandeelhouders wordt voorgesteld het resultaat na belastingen 2018/2019 ad € 577.083 negatief te onttrekken aan de algemene reserve.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de aandeelhouder en directie van FC Groningen B.V. statutair gevestigd te Groningen

A. VERKLARING OVER DE IN HET FINANCIEEL VERSLAG OPGENOMEN JAARREKENING OVER DE PERIODE 1 JULI 2018 TOT EN MET 30 JUNI 2019

Wij hebben de jaarrekening voor het jaar geëindigd op 30 juni 2019 van FC Groningen B.V. te Groningen gecontroleerd.
Naar ons oordeel geeft de in dit financieel verslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van FC Groningen B.V. per 30 juni 2019 en van het resultaat over de periode 1 juli 2018 tot en met 30 juni 2019 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:
1. de balans per 30 juni 2019;
2. de winst- en verliesrekening over de periode 1 juli 2018 tot en met 30 juni 2019;
3. het kasstroomoverzicht over de periode 1 juli 2018 tot en met 30 juni 2019; en
4. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

DE BASIS VOOR ONS OORDEEL

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van FC Groningen B.V. zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).
Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. VERKLARING OVER DE IN HET FINANCIEEL VERSLAG OPGENOMEN ANDERE INFORMATIE

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het financieel verslag andere informatie, die bestaat uit:
- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:
- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW vereist is.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controle-werkzaamheden bij de jaarrekening. Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

C. BESCHRIJVING VAN VERANTWOORDELIJKHEDEN MET BETREKKING TOT DE JAARREKENING

VERANTWOORDELIJKHEDEN VAN HET BESTUUR VOOR DE JAARREKENING

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming in haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

ONZE VERANTWOORDELIJKHEDEN VOOR DE CONTROLE VAN DE JAARREKENING

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteit in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de met governance belaste personen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Roosendaal, 30 september 2019

DRV Accountants & Adviseurs

A.L.R. van der Vliet
Registeraccountant

5-JARENOVERZICHT

(BEDRAGEN IN € 1.000, TENZIJ ANDERS VERMELD)

	2018/2019	2017/2018	2016/2017	2015/2016	2014/2015
Winst- en verliesrekening					
Netto-omzet	15.927	16.148	18.108	22.107	17.869
%afname / toename	-1,4%	-10,8%	-18,1%	23,7%	4,4%
Bedrijfsresultaat voor afschrijvingen en resultaat van vergoedingssommen	-2.998	-1.875	-497	2.476	-1.082
% van netto-omzet	-18,8%	-11,6%	-2,7%	11,2%	-6,1%
Resultaat vergoedingssommen	2.237	2.729	-1.422	2.250	2.940
Belastingen	184	-211	472	-1.175	-462
Resultaat na belastingen	-577	643	-1.447	3.551	1.396
% van netto-omzet	-3,6%	4,0%	-8,0%	16,1%	7,8%
Aantal werknemers (fte)	98,4	90,6	92,9	88,7	86,2
Kasstroomoverzicht					
Kasstroom uit					
- Operationele activiteiten	-928	-1.390	-1.098	707	-1.400
- Investeringsactiviteiten	1.567	1.117	1.312	-618	1.396
- Financieringsactiviteiten	6	408	-205	-36	-35
Netto kasstroom	**645**	**134**	**9**	**53**	**-39**
Activa					
Vaste activa	7.189	6.257	4.414	7.099	6.618
Vlottende activa	7.649	9.097	7.024	7.533	5.971
Totaal activa	**14.838**	**15.355**	**11.438**	**14.632**	**12.589**
Investeringen in:					
- Immateriële vaste activa	3.065	4.317	1.430	4.189	3.483
- Materiële vaste activa	31	13	89	419	0
Passiva					
Eigen vermogen	5.055	5.632	4.989	6.436	2.886
Langlopende schulden	2.392	2.238	1.789	2.053	2.480
Kortlopende schulden	7.391	7.485	4.660	6.143	7.223
Totaal passiva	**14.838**	**15.355**	**11.438**	**14.632**	**15.589**
Ratio's					
Eigen vermogen in % van het balanstotaal	43,6%	36,7%	43,6%	44,0%	22,9%
Personeelskosten in % van de netto-omzet	63,4%	60,6%	58,9%	46,1%	57,1%

COLOFON

Dit jaarverslag is een uitgave van:

FC Groningen BV
Boumaboulevard 41
9723 ZS Groningen
+31 (0)50 - 587 87 87

Website: www.fcgroningen.nl
E-mail: info@fcgroningen.nl

Redactie
Vincent Coljé
Richard van Elsacker
Marc-Jan Oldenbandringh

Fotografie
SportphotoAgency.com

Payt
TE WIERIK
Payt